

Uchwała Nr LIII / 393 / 2018

Rady Miejskiej w Kępnie

z dnia 22 marca 2018 roku

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024”

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875; zm.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2232 oraz z 2018 r. poz. 130), oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1688, z 2017 r. poz. 785, poz. 898, poz. 1089, poz. 1529, poz. 1566, poz. 1888, poz. 1999, poz. 2056 i poz. 2290 oraz z 2018 r. poz. 9 i poz. 88, M. P. z 2017 r. poz. 875 i poz. 982) Rada Miejska w Kępnie uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024”, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kępno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**
mgr inż. Andrzej Stachowiak

Uzasadnienie

Do Uchwały Nr LIII / 393 /2018

Rady Miejskiej w Kępnie

z dnia 22 marca 2018 roku

Niniejsze uzasadnienie opracowane jest na mocy art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, który zobowiązuje do załączenia do przyjętego dokumentu, w tym przypadku jest to „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024”, pisemnego podsumowania zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy (tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego),
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Na podstawie przeprowadzonej analizy oraz wynikającej z niej oceny zapisu Programu ochrony środowiska dla Gminy Kępno można stwierdzić, że realizacja zapisów wyżej wymienionego dokumentu (m.in. wymiana ciepła na niskoemisyjne lub OZE, modernizacja energetyczna budynków publicznych, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, likwidacja dzikich wysypisk śmieci, usuwanie azbestu, edukacja ekologiczna) spowoduje poprawę stanu środowiska. Ponadto wpłynie ona na ograniczenie zużywania zasobów środowiskowych, przy jednoczesnym zachowaniu warunków do harmonijnego wzrostu gospodarczego pozwalającego na pokrycie potrzeb gminy i jej mieszkańców. Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Dokument ten ma charakter strategiczny i ogólnikowy. W związku z tym, brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla wskazanych w nim działań, w tym napotkanych trudności związanych z niedostatkami

techniki lub lukami we współczesnej wiedzy. W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie właściwych organów

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania środowisko, prowadzonego obligatoryjnie równoległe do procedury opracowania dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Obowiązek przeprowadzenia postępowania wynika z przepisów prawa, tj. ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Program ochrony środowiska stanowi dokument należący do grupy strategicznych programów określonych w w/w ustawie. Dotyczy on kwestii przyrodniczych i infrastrukturalnych, który zawiera w sobie zbiorcze zagadnienia z zakresu: energetyki, transportu, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, turystyki i wykorzystania terenu. Ze względu na poruszoną w treści szeroką problematykę obejmującą różne komponenty środowiska i różne elementy infrastruktury oraz mając na uwadze, że środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, można stwierdzić, że realizacja zapisów tego projektu może potencjalnie mieć wpływ na stan środowiska. Organami odpowiedzialnymi za określenie wymogu sporządzenia prognozy oraz opiniowanie programów ochrony środowiska są Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu opinią z dnia 29 grudnia 2017 r. znak: DN-NS.9012.1915.2017 uzgodnił pozytywnie możliwość odstąpienia od przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, pismem z dnia 5 stycznia 2018 roku znak: WOO-III.410.1072.2017.PW.1 stwierdził, że projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

„Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Powiatu Kępińskiego uchwałą nr 255.V.2018 z dnia 11 stycznia 2018 r., bez uwag.

3. Zgłoszone uwagi i wnioski oraz informacja o udziale społeczeństwa

Obwieszczeniem z dnia 25 stycznia 2018 roku znak: WGKNOŚiPP.6241.41.2017 Burmistrz Miasta i Gminy Kępno podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” zawierającego treść określoną w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Jednocześnie wyznaczony został 21 dniowy termin na zgłaszanie uwag i wniosków do tekstu programu. W wyznaczonym terminie, żadne wnioski ani uwagi nie wpłynęły.

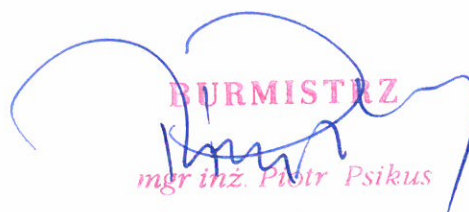
4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

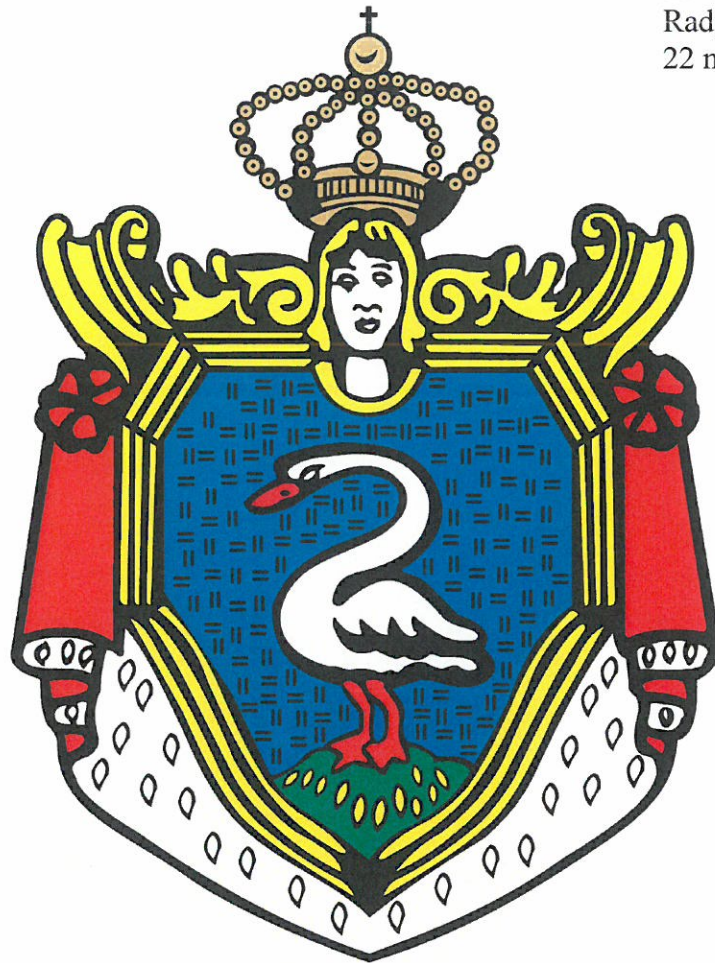
W odniesieniu do dokumentu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” stwierdzono, że zakres terytorialny jaki obejmuje dokument oraz zasięg oddziaływania na zawartych w nim zadań nie kwalifikują go do przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Najważniejszym wskaźnikiem realizacji założonych w przyjętym dokumencie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” celów jest monitorowanie realizacji w nim zawartych zadań. Rada Miejska w Kępnie będzie oceniała co dwa lata stopień wdrożenia wyżej wymienionego programu, za pomocą sprawozdań z realizacji przedmiotowego dokumentu. Ponadto okresowa ocena realizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w harmonogramie i analiza wyników tej oceny będą stanowiły wkład do listy przedsięwzięć, obejmujących kolejne okresy realizacji zadań. W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny.

Sp. K. Komorowski

BURMISTRZ

mgr inż. Piotr Psikus

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KĘPNO

na lata 2017-2020 z uwzględnieniem
perspektywy do roku 2024

Spis treści

Gmina Kępno, 2017 r.

<i>Spis treści</i>	2
1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	4
2. METODYKA OPRACOWANIA	4
3. UWARUNKOWANIA PRAWNE	5
4. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	6
4.1. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU KRAJOWYM.....	7
4.2. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU REGIONALNYM.....	15
4.3. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU LOKALNYM.....	18
5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	20
6. OPIS INWENTARYZOWANEGO OBSZARU	22
6.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	22
6.1.1. KLIMAT.....	23
6.2. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA.....	23
6.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO	25
6.4. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA.....	27
6.4.1. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA, CIEPLNA I GAZOWA	27
6.4.2. SIEĆ DROGOWA.....	29
7. OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH	30
7.1. OCHRONA KILMATU I JAKOŚCI POWIETRZA.....	30
7.1.1. STAN AKTUALNY.....	30
7.1.2. ANALIZA SWOT.....	35
7.1.3. ZAGROŻENIA.....	35
7.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	35
7.2.1. STAN WYJŚCIOWY.....	36
7.2.2. ANALIZA SWOT.....	38
7.2.3. ZAGROŻENIA.....	39
7.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	39
7.3.1. STAN WYJŚCIOWY.....	39
7.3.2. ANALIZA SWOT.....	43
7.4. GOSPODAROWANIE WODAMI.....	43
7.4.1. STAN WYJŚCIOWY.....	43
7.4.1.1. WODY POWIERZCHNIOWE.....	43
7.4.1.2. WODY PODZIEMNE	46

7.4.2.	ANALIZA SWOT.....	50
7.4.3.	ZAGROŻENIA.....	50
7.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA.....	51
7.5.1.	ANALIZA SWOT.....	52
7.5.2.	ZAGROŻENIA.....	52
7.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE.....	53
7.6.1.	STAN WYJŚCIOWY.....	53
7.6.2.	GEOMORFOLOGIA.....	54
7.6.3.	SUROWCE MINERALNE.....	55
7.6.4.	ANALIZA SWOT.....	57
7.6.5.	ZAGROŻENIA.....	57
7.7.	GLEBY.....	57
7.7.1.	STAN WYJŚCIOWY.....	57
7.7.2.	ANALIZA SWOT.....	59
7.7.3.	ZAGROŻENIA.....	59
7.8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	60
7.8.1.	STAN WYJŚCIOWY.....	60
7.8.2.	ANALIZA SWOT.....	67
7.8.3.	ZAGROŻENIA.....	68
7.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE.....	68
7.9.1.	STAN WYJŚCIOWY.....	68
7.9.2.	OBSZARY CHRONIONE.....	69
7.9.3.	LASY.....	72
7.9.4.	ANALIZA SWOT.....	73
7.9.5.	ZAGROŻENIA.....	74
7.10.	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	74
7.10.1.	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU.....	74
7.10.2.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI.....	75
8.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	77
8.1.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE.....	77
8.1.1.	CELE, KIERUNKI ZADANIA INTERWENCJI.....	77
8.1.2.	HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY.....	85
9.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	92
10.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	99
10.1.	MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	99
10.2.	ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA.....	101
	SPIS TABEL.....	103

SPIS RYSUNKÓW.....	104
SPIS WYRESÓW.....	104

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem sporządzenia Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) polityki ochrony środowiska zgodnie z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem i być spójne ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi zagadnień ochrony środowiska na szczeblu danej JST.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przyjęcie Programu ochrony środowiska jest formą podejmowania strategicznej decyzji umożliwiającej realizację kierunków rozwoju tego zakresu działalności w określonej perspektywie czasowej. Wynikiem procesu planowania jest dokument zawierający wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określający opcje i warunki rozwiązań. Jest on także ważnym środkiem informacji, narzędziem kontroli i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu w przyszłości. Właściwy system zarządzania ochroną środowiska musi opierać się na strategicznych wnioskach, które w tym przypadku są przedstawione w postaci dokumentów programowych.

2. METODYKA OPRACOWANIA

Metodyka opracowania Programu polegała na:

- zebraniu materiałów źródłowych niezbędnych do opracowania Programu, na podstawie których dokonano oceny stanu aktualnego gminy,
- określeniu celów i kierunków wynikających ze zdiagnozowanych problemów i zagrożeń,
- sformułowaniu zadań oraz wskazaniu jednostek odpowiedzialnych za ich realizację z podziałem na zadania własne oraz zadania monitorowane,
- wskazaniu wskaźników monitorowania realizacji Programu,
- wskazaniu możliwych źródeł finansowania,
- opracowaniu systemu realizacji Programu.

Źródłem informacji do Programu były dane pochodzące z dokumentów udostępnianych przez wyspecjalizowane jednostki zajmujące się ochroną środowiska, np. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ), Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ), Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ), dane statystyczne opracowywane przez Główny Urząd Statystyczny (GUS), dane pozyskane z Urzędu Miasta i Gminy Kępno. Do opisu stanu środowiska wykorzystano najbardziej aktualne dostępne dane, w głównej mierze określające stan na rok 2016.

We wrześniu 2015r. zostały opublikowane przez Ministerstwo Środowiska „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, które są dokumentem pomocniczym adresowanym do organów wykonawczych i uchwałodawczych JST. „Wytyczne...” wskazują na elementy, które powinny zostać ujęte w POŚ bądź wzięte pod uwagę przy ich sporządzaniu. Wytyczne są ponadto odpowiedzią na oczekiwania urzędów marszałkowskich oraz na zalecenia Najwyższej Izby Kontroli. Podstawowymi zasadami tworzenia Programów ochrony środowiska według wytycznych powinny być:

- zwięzłość i prostota
- spójność z dokumentami strategicznymi różnego szczebla
- konsekwentne i świadome stosowanie terminów - obszar interwencji – cel - kierunek interwencji – zadanie
- wyznaczenie ram czasowych realizacji POŚ
- oparcie na wiarygodnych źródłach danych
- prawidłowe określenie celów
- włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ
- przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, projekt dokumentu poddany został procedurom konsultacji społecznych, opiniowania oraz uzgadniania.

3. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Opracowany dokument jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. Podstawę prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowią m.in. wymienione poniżej ustawy oraz akty wykonawcze tych ustaw:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2016 r. poz. 353 ze zm.),

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2100 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 909, ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 469, ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 328, ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1131, ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 778, ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, ze zm.).

4. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” został opracowany w oparciu o założenia wynikające z dokumentów strategicznych i programowych wyższego rzędu na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym, w szczególności z następującymi dokumentami:

- strategicznymi:
 - Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
 - Strategią Rozwoju Kraju 2020,
 - Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”,
 - Strategią innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,
 - Strategią rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),
 - Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012 – 2020,
 - Strategią „Sprawne Państwo 2020”,
 - Strategią rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
 - Krajową strategią rozwoju regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta, obszary wiejskie,
 - Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
 - Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020,

- Polityką Energetyczną Polski do 2030 roku,
- sektorowymi:
 - Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020,
 - Aktualizacją Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
 - Krajowym planem gospodarki odpadami 2014,
 - Krajowym programem zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015–2020,
 - Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
 - Programem wodno-środowiskowym kraju,
- programowymi:
 - Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku,
 - Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Kępno na lata 2017-2026,
 - Planem gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kępno na lata 2015-2020.

Ochrona środowiska jest przedmiotem planów, programów i strategii na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Najważniejsze cele i kierunki interwencji w zakresie problemów środowiskowych, wymienionych wyżej dokumentów, przedstawiają się następująco:

4.1. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:
 - modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
 - modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
 - realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
 - wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
 - stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
 - zwiększenie poziomu ochrony środowiska.
2. Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; kierunki interwencji:
 - rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
 - stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,

- zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
 - wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.
3. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski; kierunek interwencji:
- udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

1. Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo:

a) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem:

- Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5 – Zapewnienie ładu przestrzennego,

b) Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela:

- Priorytetowy kierunek interwencji I.3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

2. Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka

a) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki

- Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. – Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,

b) Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych

- Priorytetowy kierunek interwencji II.5.2. – Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,

c) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. – Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.3. – Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. – Poprawa stanu środowiska,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. – Adaptacja do zmian klimatu,

d) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu

- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. – Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. – Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. – Udrożnienie obszarów miejskich,

3. Obszar strategiczny III Spójność społeczna i terytorialna

a) Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

- Priorytetowy kierunek interwencji III.2.1. – Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,

b) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. – Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.2. – Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.3. – Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.4. – Zwiększenie spójności terytorialnej.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; kierunki interwencji:

- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię; kierunki interwencji:

- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
- rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych

- Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
- Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
- Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),

b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki

- Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,

2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

- a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
- Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
- b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
- Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
 - Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego:

a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,

b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

1. Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej:

- a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich,
 - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
 - b) Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich:
 - Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
 - c) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich:
 - Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,
2. Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe:
- a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych:
 - Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,
 - b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia:
 - Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,
3. Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:
- a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich:

- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego:
- Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne,
 - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami,
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji):
- Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
 - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomase wytwarzanej w rolnictwie,
 - Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,
- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich:
- Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - Kierunek interwencji 5.4.3 – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich:
- Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,

- Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich.

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego:

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej:

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa:

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego:

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju, a polityką obroną,
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

1. Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:

a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych:

- Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa,
- Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie.

b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi:

- Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
- Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,
- Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
- Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne,
- Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
- Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego.

2. Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych:

a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwoju:

- Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
- Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska.

b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,

c) Kierunek działań 2.4. – Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,

d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej:

a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego:

a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej:

- Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu.

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej:

a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,

b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE 15,

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii:

a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,

3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła:

a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii

4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej

a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych,

5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw:

a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,

b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,

c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,

d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,

e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,

6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii:

a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,

7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko:

a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,

b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,

c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,

d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,

e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

4.2. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU REGIONALNYM

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

Cel operacyjny 2.1. Wsparcie ochrony przyrody

Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Osłabianie negatywnego wpływu działalności człowieka na ekosystemy: usuwanie przyczyn i skutków eutrofizacji, odwadniania ekosystemów, postępującej antropogenizacji flory i fauny, w tym w wyniku suburbanizacji.
- Ochrona siedlisk i gatunków rodzimych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi oraz genetycznie modyfikowanymi.
- Ograniczanie nadmiernej eksploatacji gatunków dziko żyjących, ochrona stanowisk rozrodu, tras migracyjnych i obszarów żerowania.
- Ograniczanie likwidacji ekosystemów, ich odtwarzanie, przeciwdziałanie ich fragmentacji oraz przywracanie i utrzymywanie drożności korytarzy ekologicznych.
- Racjonalizacja i wzmocnienie instytucjonalnego i infrastrukturalnego systemu ochrony przyrody.
- Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej, tworzenie planów ochrony przyrody, w tym Priorytetowych Ram Działania dla obszarów Natura 2000 oraz wsparcie badań z zakresu różnorodności biologicznej.
- Ochrona i tworzenie siedlisk wilgotnych.
- Wsparcie działania oraz doposażanie podmiotów biorących udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych klęsk i zdarzeń powodujących zagrożenia dla środowiska.

Cel operacyjny 2.2. Ochrona krajobrazu

Cel ten w ramach gospodarki przestrzennej powinien być realizowany przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Identyfikacja i ocena krajobrazów oraz określenie przyczyn i kierunków ich zmian, także przez sformułowanie zaleceń w planie wojewódzkim.
- Zachęcanie samorządów lokalnych do uwzględnienia kwestii krajobrazowych w odpowiednich dokumentach gminnych.
- Zrównoważone użytkowanie przestrzeni, ograniczanie przekształcania terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, także nieobjętych ochroną prawną, w tym likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, prac zmieniających znacząco rzeźbę terenu, likwidowania i przekształcania zbiorników wodnych oraz obszarów wodnołotnych.
- Rekultywacja obszarów zdegradowanych.

Cel operacyjny 2.3. Ochrona zasobów leśnych i racjonalne ich wykorzystanie

Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Porządkowanie stosunków wodnych i zwiększanie małej retencji (naturalnej i sztucznej).
- Zwiększanie lesistości oraz wprowadzanie zadrzewień do przestrzeni rolniczej i miejskiej jako substytutu lasu.
- Realizowanie przebudowy drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem oraz wspieranie przystosowania różnorodności biologicznej w lasach do zmian klimatycznych.
- Poprawa zdrowotności lasów, przeciwdziałanie chorobom i szkodnikom.
- Racjonalizacja gospodarki leśnej.
- Przeciwdziałanie oraz minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ekstremalnych zjawisk przyrodniczych. Ograniczanie fragmentacji powierzchni leśnych inwestycjami liniowymi.
- Przeciwdziałanie otaczaniu powierzchni leśnych zwartą zabudową oraz drogami o dużym natężeniu ruchu.
- Promocja wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w zakresie funkcji ekologicznych, socjalnych i gospodarczych.
- Doskonalenie gospodarki łowieckiej.
- Ekonomiczne i przyrodnicze doskonalenie lasów prywatnych.
- Odtwarzanie potencjalnych zbiorowisk w Obszarach Natura 2000.
- Promocja edukacji leśnej.
- Minimalizowanie szkód wyrządzanych przez zwierzynę.
- Ochrona lasów przed pożarami, w tym wykorzystanie społecznego potencjału Ochotniczych Straży Pożarnych.
- Ograniczenie presji turystycznej w lasach objętych ochroną przyrody.

Cel operacyjny 2.4. Wykorzystanie, racjonalizacja gospodarki zasobami kopalin oraz ograniczanie skutków ich eksploatacji

Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Wsparcie rozpoznawania występowania złóż kopalin.
- Ochrona przed zabudową kluczowych złóż kopalin w regionie.
- Ograniczanie eksploatacji na obszarach chronionych oraz na terenach o wysokiej kulturze rolnej.
- Rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych oraz ograniczanie negatywnych skutków prac geologicznych i eksploatacji kopalin.
- Wsparcie eksploatacji i wykorzystania źródeł geotermalnych.
- Lepsze wykorzystanie surowców mineralnych dla medycyny, zdrowia i rekreacji.

Cel operacyjny 2.6. Uporządkowanie gospodarki odpadami

Dla realizacji tego celu przyjmuje się następujące kierunki działań będące jednocześnie celami głównymi „Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012 – 2017”:

- Gospodarowanie odpadami w województwie wykorzystujące regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów.
- Zamknięcie wszystkich składowisk odpadów niespełniających wymagań przepisów prawnych.
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
- Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów.
- Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
- Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie kompleksowych i racjonalnych metod gospodarowania odpadami.

4.3. SPÓJNOŚĆ NA SZCZEBLU LOKALNYM

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kępno na lata 2015-2020

Planowane działania umieszczone w PGN skierowane są głównie do sektora budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, w mniejszym stopniu do sektora podmiotów gospodarczych. Działania te polegają głównie na termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, instalacji paneli słonecznych i pomp ciepła w budynkach użyteczności publicznej i zabudowie mieszkaniowej oraz na budowie ścieżek rowerowych. Dla każdego działania wskazano potencjalne źródła finansowania ze źródeł zewnętrznych i przedstawiono wskaźniki służące do monitorowania wdrażania Planu.

Ustalono, że przy zrealizowaniu wszystkich zaplanowanych działań, skutkujących obniżeniem emisji CO₂,

i dla których ustalono efekt ekologiczny, możliwa jest redukcja jego emisji o 24 173 Mg, co stanowi ok. 18% emisji CO₂ w roku bazowym 2014. Największa redukcja jest jednak możliwa w przypadku zrealizowania inwestycji w OZE (farmy wiatrowe) przez prywatnych inwestorów, na co gmina ma ograniczony wpływ.

Bez uwzględniania inwestycji w OZE o dużej mocy, możliwa redukcja emisji gazów cieplarnianych do roku 2020 w wyniku realizacji zadań, dla których ustalono efekt ekologiczny została oszacowana na 5

898 Mg, co stanowi ok. 4,5% emisji CO₂ w roku bazowym 2014. Związane jest to przede wszystkim z planowanymi pracami termomodernizacyjnymi (szczególnie w odniesieniu do budynków wielorodzinnych), a także inwestycjami w OZE o małej mocy, przeprowadzanymi przez indywidualne gospodarstwa domowe.

Biorąc pod uwagę wszystkie działania inwestycyjne i nieinwestycyjne (w tym te, dla których nie określono efektu ekologicznego), a także zmiany w pozostałych obszarach, ustalono cel redukcji emisji CO₂ do roku 2020 na poziomie co najmniej 5% w stosunku do roku bazowego. Zakłada się przy tym ostrożnie, że zostanie zrealizowana przez prywatnych inwestorów jedynie część z zapisanych w planie działań inwestycji w duże instalacje OZE.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kępno na lata 2017-2026

CEL STRATEGICZNY 3. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO, REKREACJA I DZIEDZICTWO KULTUROWE GMINY

Działania:

- Innowacyjne rozwiązania w branży stolarskiej uwzględniające ochronę środowiska.
- Ziemia Kępińska na dwóch kółkach"- ścieżki rowerowe w mieście i do najbliższych miejscowości wokół Kępna.
- Wprowadzenie punktów zbiórki szkła, innowacyjne automaty do zbiórki butelek, puszek.
- Edukacja ekologiczna.
- Program dofinansowania przydomowych oczyszczalni ścieków poza terenem aglomeracji.
- Program dofinansowania wdrażania rozwiązań wykorzystujących odnawialne źródła energii na terenie Miasta i Gminy.
- Program dofinansowania wymiany tradycyjnych kotłów grzewczych na ogrzewanie wykorzystujące rozwiązania proekologiczne, termomodernizacji, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, czyli działania zmierzające do ograniczenia CO₂ oraz pyłów do atmosfery (ograniczenie niskiej emisji).
- Modernizacja kotłowni miejskiej i rozbudowa sieci ciepłej.

Wyżej wymienione działania wykazują spójność z działaniami określonymi w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno.

5. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.” został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519) jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminie.

Charakterystyka gminy:

- Miasto i gmina Kępno położone jest w najbardziej wysuniętej na południe części województwa wielkopolskiego, w powiecie kępińskim. Kępno graniczy z gminami powiatu kępińskiego i ostrzeszowskiego, z woj. łódzkim (powiat wierszowski), a powiat kępiński graniczy z woj. dolnośląskim, łódzkim i opolskim. Od strony północy i północnego-zachodu ograniczona jest Wzgórzami Ostrzeszowskimi, natomiast od wschodu doliną rzeki Prosną.
- Dominującymi sektorami w gospodarce gminy Kępno są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (31%), przetwórstwo przemysłowe (15,2%) oraz budownictwo (12,6%). Te trzy sektory stanowią łącznie niemalże 60% wszystkich przedsiębiorstw na terenie gminy Kępno. Powiat kępiński (wiec także Kępno) ma zasadniczo charakter rolniczy z przetwórstwem rolno-spożywczym, z dobrze rozwiniętym rzemiosłem i handlem. Szczególną rolę w tym regionie odgrywa przemysł meblarski.
- Podstawowymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Kępno są: emisja powierzchniowa będąca wynikiem spalania paliw w paleniskach domowych; emisja liniowa (komunikacyjna) pochodząca z transportu samochodowego; emisja punktowa będąca skutkiem spalania paliw w zakładowych i lokalnych kotłowniach oraz pochodząca z przemysłowych procesów technologicznych.. W ramach realizacji Programu Ochrony Powietrza dla gminy

Kępno przewidziano do realizacji następujące zadania naprawcze: WpZSO, WpTMB, Wp04, Wp06, Wp08, Wp09, Wp10, Wp11, Wp12.

- Na terenie gminy Kępno zagrożeniem są problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego. Sytuacja ta wynika głównie z obecności na terenie gminy dróg krajowych i wojewódzkich oraz przecinających się szlaków komunikacyjnych, na terenie których średni dobowy ruch pojazdów jest bardzo wysoki.
- Ostatnie pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Kępno prowadzono w jednym punkcie – w Kępnie os. Odrodzenia 6, wytypowanym do badań w kategorii *pozostałe miasta* w roku 2014. Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,27 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.
- Stan większości wód powierzchniowych na terenie gminy Kępno oceniono jako zły. JCWP na terenie gminy są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan JCWPd na terenie gminy Kępno oceniono jako dobry.
- Na terenie gminy Kępno łącznie z sieci wodociągowej korzysta 97,18 % mieszkańców, natomiast z sieci kanalizacyjnej zaledwie 81,44 % mieszkańców. Ścieki nieobjęte systemem kanalizacyjnym i gromadzone w zbiornikach przydomowych wywożone są taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków. W 2016 r. istniało na terenie gminy 1068 bezodpływowych zbiorników oraz 49 przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Gleby gminy Kępno są bardzo zróżnicowane. Wydzielić można wśród nich trzy grupy gleb o różnej przydatności dla rolnictwa.
- Na obszarze gminy Kępno stwierdzono występowanie kilkunastu gatunków roślin objętych ochroną prawną. Na terenie gminy Kępno występują następujące formy ochrony przyrody: pomniki przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszar Natura 2000.
- Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie gminy Kępno wynosi 1 749,60 ha, co daje lesistość na poziomie 14,12 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest zatem niższy niż średnia krajowa, która wynosi 30,0 %.
- Na terenie gminy Kępno nie ma zlokalizowanych zakładów, które można zakwalifikować do obiektów, spełniających wymagania zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W ramach opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno, przedstawiono cele i kierunki działań jakie musi realizować gmina w celu poprawy jakości środowiska. W ramach opracowania dokumentu przedstawiono także szczegółowy harmonogram realizacji działań.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem

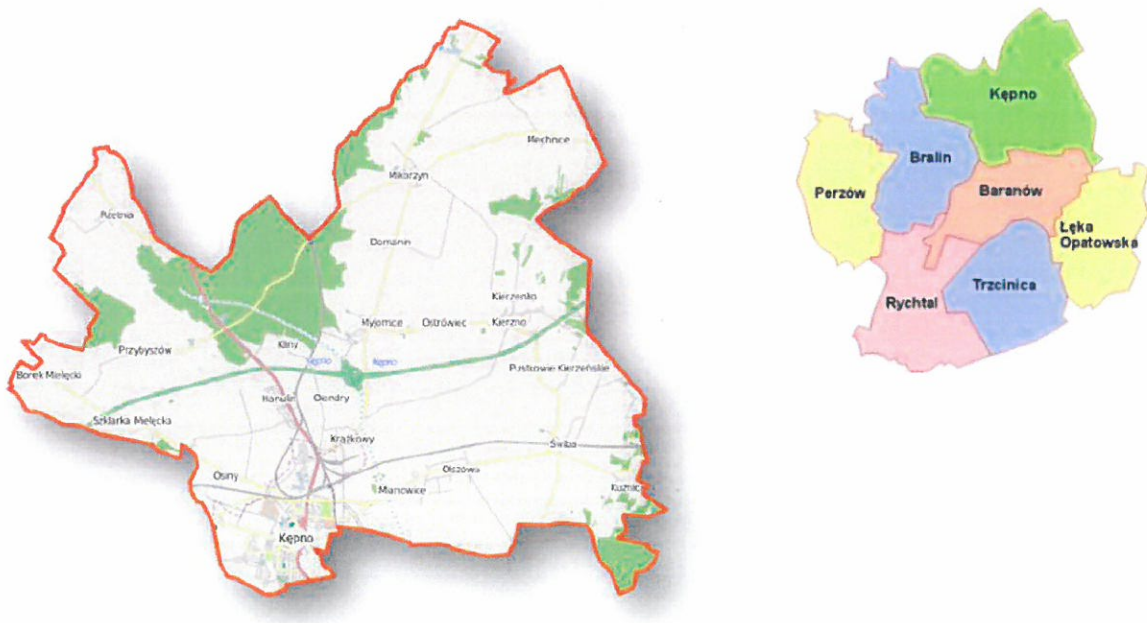
potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu wskazano potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania Programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów Programu.

6. OPIS INWENTARYZOWANEGO OBSZARU

6.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Miasto i gmina Kępno położone jest w najbardziej wysuniętej na południe części województwa wielkopolskiego, w powiecie kępińskim. Kępno graniczy z gminami powiatu kępińskiego i ostrzeszowskiego, z woj. łódzkim (powiat wierzuszowski), a powiat kępiński graniczy z woj. dolnośląskim, łódzkim i opolskim. Od strony północy i północno-zachodu ograniczona jest Wzgórzami Ostrzeszowskimi, natomiast od wschodu doliną rzeki Prosnny.

Rysunek 1. Podział terytorialny Miasta i Gminy Kępno na tle powiatu kępińskiego.

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kępno na lata 2017 -2026.

Gmina Kępno obejmuje 12 349 ha powierzchni (ok. 20% powierzchni powiatu), w tym na miasto Kępno przypada 779 ha. Miejsko-wiejska gmina posiada 17 jednostek pomocniczych – sołectw oraz 1 osiedle.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Kępno. Największy udział w całkowitym bilansie gminy mają użytki rolne, które stanowią 76,48 % bilansu gminy. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 12 387 ha.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Kępno, stan na 2014 r.

Kierunek wykorzystania gruntu	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Użytki rolne ogółem,	9 473	76,48%
w tym grunty orne	7 770	62,73%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1 834	14,81%
Grunty pod wodami	13	0,10%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	993	8,02%
Nieuzytki	59	0,48%
Tereny różne	15	0,12%

Źródło: GUS, stan na 31.12.2014 r.

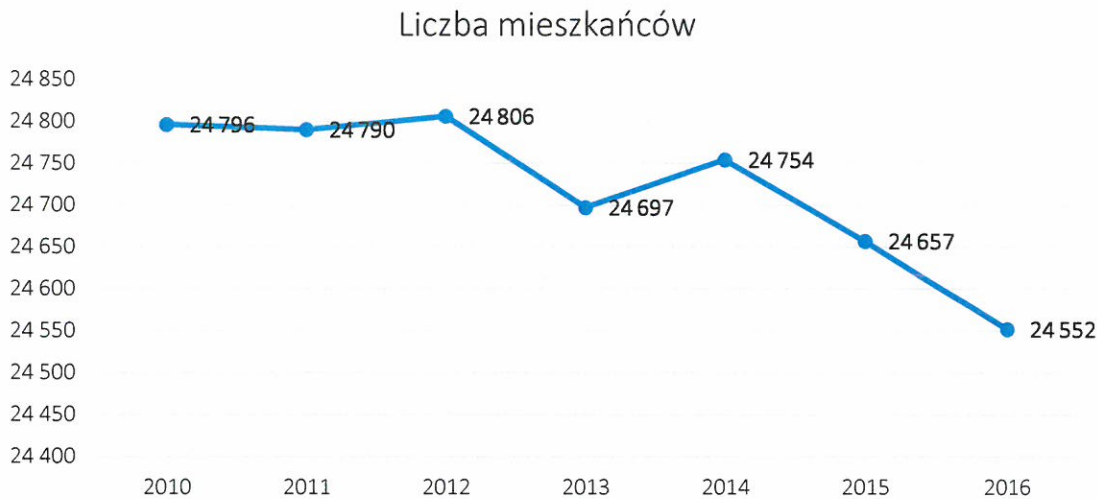
6.1.1. KLIMAT

Pod względem klimatycznym gmina Kępno cechuje się stosunkowo wysoką temperaturą roczną powietrza od +8,7 do +10,1 krótkotrwałą zimą, wczesną wilgotną wiosną oraz ciepłym latem (średnia temperatura lipca +16,1 do +20,2). Liczba dni pochmurnych wynosi około 130, pogodnych około 50-60, mroźnych 40-50, a z przymrozkami 110-120, czas zalegania pokrywy śnieżnej około 60 dni, a okres wegetacji trwa przeciętnie 210 do 215 dni.

Wiatry wieją przeważnie z kierunków zachodnich 23% udziału, północno-zachodnich z udziałem 13%. Wiatry z pozostałych kierunków reprezentowane są w mniejszym zakresie. Okres bezwietrzny kształtuje się na poziomie 10% w skali roku. Średnie prędkości wiatru w m/s od 3,4-3,6.

6.2. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Na koniec 2016 roku gminę zamieszkiwało 24 552 mieszkańców, co stanowiło ok. 44% mieszkańców powiatu kępińskiego. Odsetek ludności miejskiej wynosił 58,7 %, wiejskiej 41,3%. Liczba mieszkańców w ostatnich latach przedstawiono na poniższym wykresie.

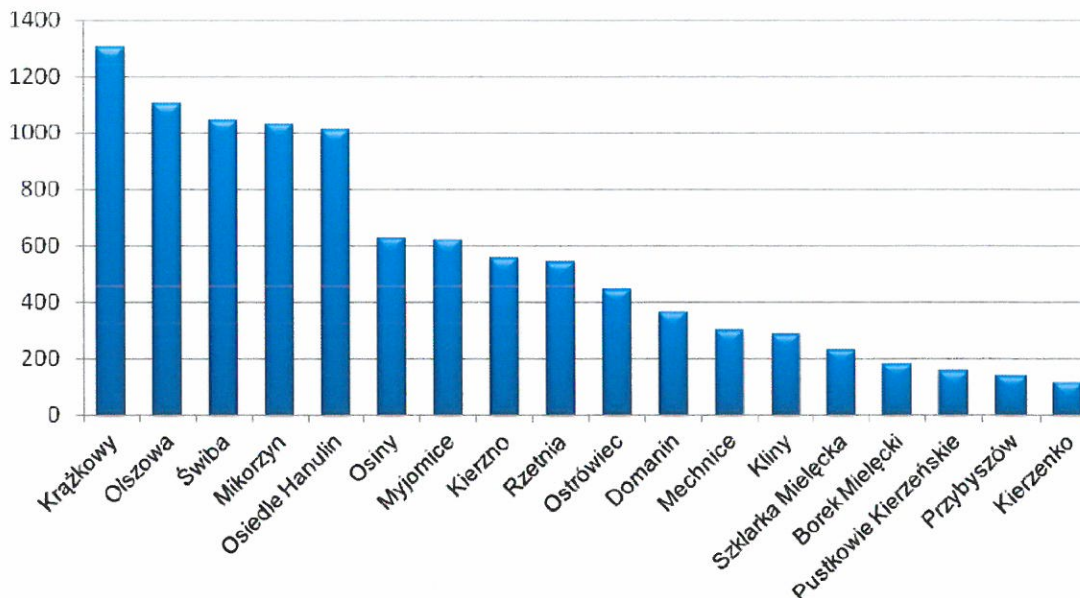
Wykres 1. Liczba ludności na terenie gminy Kępno w latach 2010 – 2016.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Przeciętne zaludnienie gminy było najwyższe w powiecie i wynosiło 199 osób/ km², co jest przeszło dwukrotnie wyższe niż w powiecie (93 os/km²) i znacznie wyższe niż w województwie (117 os/km²).

Struktura wiekowa ludności gminy nie odbiega istotnie od ogólnie wojewódzkiej. Istotne różnice występują między miastem a wsią. Ludność wsi w 20,9% to grupa przedprodukcyjna, 62,8% produkcyjna, a 16,3% poprodukcyjna. W mieście wskaźniki te wynoszą odpowiednio: 17,2%, 62,2% oraz 20,6%. Wyższy odsetek grupy produkcyjnej przy niższym odsetku grupy poprodukcyjnej to atuty struktury demograficznej obszarów wiejskich gminy w porównaniu do miejskich terenów, które charakteryzują się nieco starszą biologicznie ludnością.

Miejsko-wiejska gmina posiada 17 jednostek pomocniczych – sołectw oraz 1 osiedle. W Gminie znajduje się 21 miejscowości. Na poniższym wykresie można zauważyć, że najwięcej osób zamieszkuje sołectwa: Krążkowy, Olszowa, Świba oraz Mikorzyn. Najmniej natomiast w takich jak: Borek Mielęcki, Pustkowie Kierzeńskie, Przybyszów oraz Kierzenko. Dostrzec można znaczną dysproporcję pomiędzy liczbą mieszkańców sołectw.

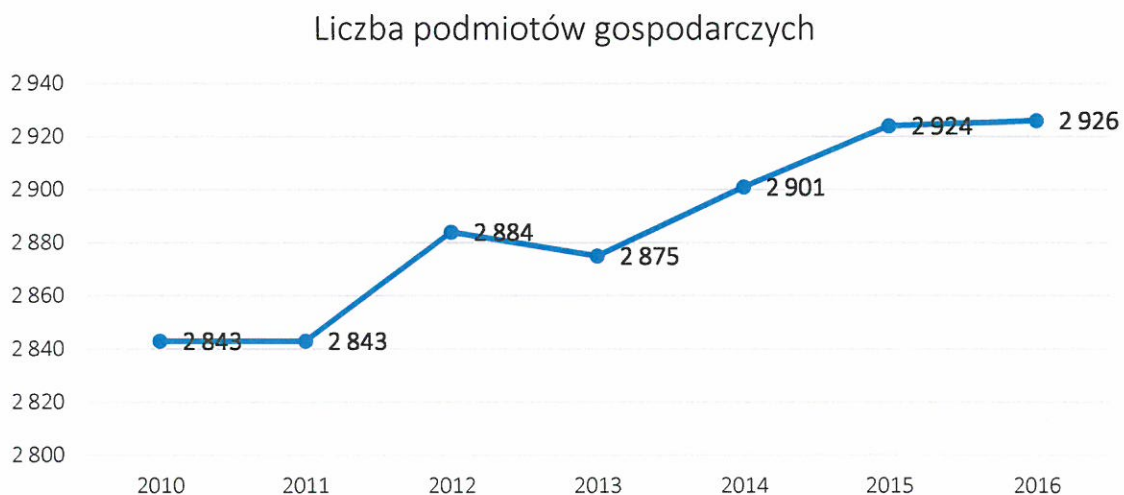

Wykres 2. Liczba ludności w Kępno w podziale na jednostki pomocnicze - sołectwa i osiedle.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Kępno [dostęp 31.07.2016].

6.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO

W ciągu ostatnich sześciu lat liczba zarejestrowanych podmiotów wykazuje tendencję wzrostową (za wyjątkiem roku 2013), co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Kępno w latach 2010 – 2016.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie gminy Kępno przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie gminy Kępno.

Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności	2016
OGÓŁEM	2 926
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	48
B. Górnictwo i wydobywanie	3
C. Przetwórstwo przemysłowe	451
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11
F. Budownictwo	365
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	878
H. Transport i gospodarka magazynowa	130
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	60
J. Informacja i komunikacja	34
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	45
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	79
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	210
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	60
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22
P. Edukacja	90
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	160
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	59
S. Pozostała działalność usługowa w tym sekcja i	212
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	
U.	1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL (dane na 31.12.2016 r.)

Dominującymi sektorami w gospodarce gminy Kępno są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (31%), przetwórstwo przemysłowe (15,2%) oraz budownictwo (12,6%). Te trzy sektory stanowią łącznie niemalże 60% wszystkich przedsiębiorstw na terenie gminy Kępno. Powiat kępiński (wiec także Kępno) ma zasadniczo charakter rolniczy z

przetwórstwem rolno-spożywczy, z dobrze rozwiniętym rzemiosłem i handlem. Szczególną rolę w tym regionie odgrywa przemysł meblarski. Potocznie mówi się nawet o tzw. kępińskim zagłębiu meblowym, czy też „meblowe Eldorado”. Przedsiębiorstwa z powiatu kępińskiego są promowane wśród partnerów zagranicznych. W powiecie funkcjonuje Grupa Producentcka „Polskie Meble”. Szacuje się, że wokół Kępna zlokalizowanych jest ponad 600 firm z branży meblarskiej¹⁶, w szczególności w kolejności alfabetycznej:

- Akces – Bis Akcesoria Meblowe, Os. 700-lecia 10, 63-600 Kępno
- Chemomet ul. Przemysłowa 12, 63-600 Kępno • DREW-MARK Łukasz Ochocki, ul. Kusocińskiego 14, 63-600 Kępno
- Inter Papier Polska Edward Walczak, ul. Wrocławska 65, 63-600 Kępno
- Meblomax Jerczyńscy Sp. J. Mianowice 20 A, 63-600 Kępno
- Przedsiębiorstwo Okuć Meblowych i Konstrukcji Lekkich Alojzy Nowak, Olszowa 52, 63-600 Kępno
- Poner Sp. z o.o. Mianowice 3A, 63-600 Kępno
- Wiki Met Sp. z o.o. Krążkowy 167, 63-600 Kępno
- ZPUH Rembet SP. z o.o. ul. Przemysłowa 3, 63-600 Kępno

6.4. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA

6.4.1. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA, CIEPLNA I GAZOWA

Sieć elektroenergetyczna

Energię elektryczną do mieszkańców Kępna dostarczana jest liniami średniego napięcia 15 kV z GPZ Kępno, który zasilany jest liniami wysokiego napięcia 110 kV.

Na terenie miasta Kępno zlokalizowanych jest około 60 stacji transformatorowych, a na terenie gminy jest ich 78. Są one zasilane z linii głównych oraz z linii od nich odgałęźnych. Przesyłanie energii poszczególnym odbiorcom odbywa się napowietrznymi i kablowymi liniami niskiego napięcia, przy czym nadal dominującym w gminie jest przesył napowietrzny.

Dostawcą ciepła sieciowego w Kępnie jest Energetyka Ciepła Kępno Sp. z o.o. System ciepłowniczy miasta obejmuje dwie sieci o łącznej długości ok. 12,3 km.:

- wysokoparametrową miejską sieć ciepłowniczą zasilającą odbiorców za pomocą wymiennikowych węzłów cieplnych dł. 10,45 km,
- niskoparametrową osiedlową sieć przy ul. Wiosny Ludów dł. 1,85 km zasilającą odbiorców ciepła w sposób bezpośredni w rozdzielniach ciepła.

Każda z sieci ciepłowniczych zasilana jest odrębnym źródłem ciepła będącym własnością EC-Kępno:

a) Kotłownia rejonowa przy ul. Przemysłowej 12

Kotłownia wodna składa się z 4 kotłów wodnych WR-5, o znamionowej mocy cieplnej 5,8 MW, opalanych miałem węglowym, mogących ogrzewać wodę obiegową do temperatury 150oC. Jeden kocioł (nr 2) nieczynny, trwale odłączony od układu technologicznego. Łączna moc cieplna tego źródła wynosi ok. 15 MW.

Do miejskiej sieci cieplnej energia dostarczana jest magistralą 2xDn250. Nośnikiem jest woda gorąca o parametrach: obliczeniowo 150/70oC i eksploatacyjnie 130/70oC – z regulacją ilościowo-jakościową w źródle.

b) Kotłownia osiedlowa przy ul. Wiosny Ludów 12a

Kotłownia dysponuje łączną mocą cieplną 3,3 MW wytwarzaną w 3 kotłach typu WCO-80, o mocy jednostkowej 1,1 MW, mogących ogrzewać wodę obiegową do temperatury 95oC. Kotły te opalane są miałem węglowym. Do osiedlowej sieci energia cieplna dostarczana jest rurociągiem 2xDn200.

Nośnikiem jest woda gorąca o parametrach 95/70oC – z regulacją ilościowo-jakościową w źródle.

Na obszarze gminy zdecydowanie dominującym źródłem ciepła jest węgiel kamienny. Jest on podstawowym paliwem zarówno w miejskiej ciepłowni (sprzedającej ok. 54 688 GJ ciepła wg danych za rok 2014), jak i w większości budynków indywidualnych. W mieście Kępno, a także w kilku miejscowościach wiejskich (Osiny, Zosin, Krążkowy, Mianowice) istnieje również dostęp do gazu ziemnego. Ponadto ważnym paliwem jest drewno i odpady drzewne, które pochodzą z zakładów meblarskich zlokalizowanych na obszarze gminy.

Struktura wykorzystywania nośników ciepła na terenie gminy Kępno:

- miejska sieć ciepłownicza: 10,5%,
- gaz ziemny: 22%,
- drewno i odpady drzewne: 10%,
- węgiel kamienny: 57,5%.

Dystrybutorem gazu ziemnego na obszarze gminy Kępno jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Miejscowościami, w których Spółka dystrybuje gaz są: Osiny, Zosin, Krążkowy, Mianowice oraz miasto Kępno. Gaz ziemny grupy E (parametry zgodne z normą PN-C-04753:2011) przesyłany jest rurami PE o średnicach dn. 63, 90, 110, 160. Miejscowości zasilane są ze stacji gazowej I stopnia w Kępnie, ul. Słoneczna oraz ze stacji I stopnia w Mroczeniu (przepustowość stacji (Q) = 1 600 m³/h).

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej na omawianym obszarze.

Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie gminy Kępno (stan na 31.12.2016 r.)

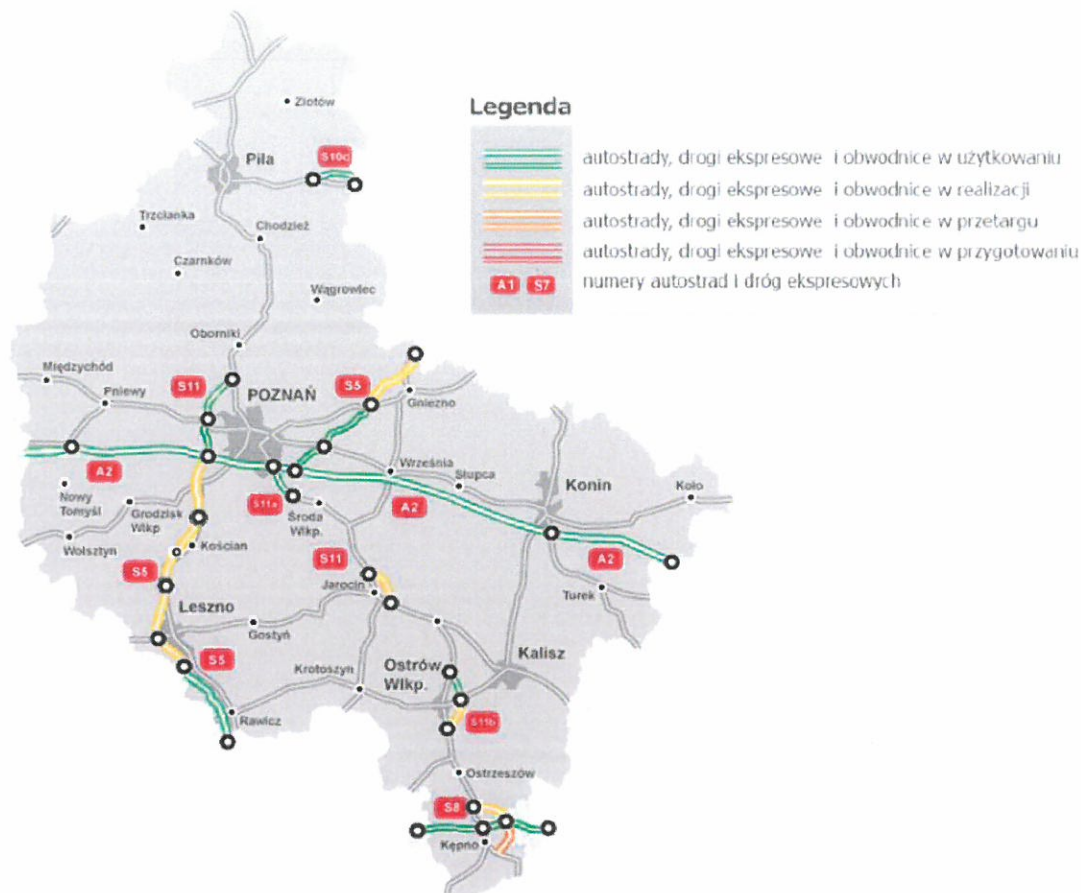
Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Długość czynnej sieci ogółem	m	66 444
2	Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	52 758
3	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	1 755
4	Odbiorcy gazu	gosp. dom.	4 372
5	Ludność korzystająca z sieci gazowej	liczba osób	11 992
6	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	1 503
7	Zużycie gazu	tys.m ³	2 323,2
8	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	1 175,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

6.4.2. SIEĆ DROGOWA

Gmina i miasto Kępno położone jest w środkowo-zachodniej części kraju, w województwie wielkopolskim. Gmina znajduje się w odległości ok. 160 km od Poznania. Ważniejsze miasta w Polsce, które znajdują się najbliżej gminy to: Kalisz (63 km), Wrocław (75 km), Opole (88 km), Łódź (125 km) i Katowice (146 km). Jeśli chodzi o kraje europejskie to najbliżej znajduje się Praga (397 km), Berlin (422 km) oraz Bratysława (443 km) i Wiedeń (458 km). Najbliżej położonym lotniskiem jest Port Lotniczy Wrocław – Copernicus oddalony o ok.85 km, tj. około 2 godziny drogi. Drugi to Port Lotniczy Katowice – Pyrzowice oddalony o ok. 142 km czyli 2h15 min. Niewiele dalej znajduje się Port Lotniczy Poznań – Ławica ok. 175 km tj. 2h 45 min.

Zdecydowanie pozytywnie na rozwój gminy może wpłynąć jej położenie na przecięciu dwóch tranzytowych arterii drogowych: drogi krajowej nr 8 Warszawa – Wrocław, jak również drogi krajowej nr 11 Poznań – Katowice. Układ dróg na terenie województwa wielkopolskiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Wykres 4. Drogi tranzytowe w województwie wielkopolskim.

Źródło: http://www.gddkia.gov.pl/mapa-stanu-budowy-drog_wielkopolskie

7. OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH

7.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

7.1.1. STAN AKTUALNY

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 519), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza pozwala uzyskać informacje na temat stężeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀,

benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu. Uzyskane informacje umożliwiają sklasyfikowanie strefy w oparciu o przyjęte kryteria, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, tj. poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych dla ozonu, poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomów celów długoterminowych dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- klasa D1 – jeżeli stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa wielkopolskiego, wyznaczono 3 strefy:

- Aglomeracja poznańska,
- Miasto Kalisz,
- Strefa wielkopolska, do której należy gmina Kępno.

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z *Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2016* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, dla strefy wielkopolskiej przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 4. Wynikowe klasy dla strefy wielkopolskiej w województwie wielkopolskim dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy		Symbol klasy wynikowej										
Strefa wielkopolska	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2.5
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ Poznań.

Wynik oceny strefy wielkopolskiej za rok 2016, w której położona jest gmina Kępno wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- ołowiu,
- benzenu,
- tlenku węgla,
- ozonu,
- arsenu,
- kadmu,
- niklu.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, dla strefy wielkopolskiej wskazała, iż przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM2.5,
- pyłu PM10,
- benzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy wielkopolskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
	NO _x	SO ₂	O ₃
strefa wielkopolska	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ Poznań.

Program Ochrony Powietrza dla Strefy Wielkopolskiej

W dniu 24 lipca 2017 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę nr XXXIII/853/17 w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P”, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 1 sierpnia 2017 r., poz. 5320 wraz z załącznikiem.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

W ramach realizacji Programu Ochrony Powietrza dla gminy Kępno przewidziano do realizacji następujące zadania naprawcze: WpZSO, WpTMB, Wp04, Wp06, Wp08, Wp09, Wp10, Wp11, Wp12.

- WpZSO - Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe

Działania zmierzające do obniżenia emisji z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi obejmujące:

- prowadzenie działań zmierzających do podłączenia do sieci ciepłej lokali ogrzewanych w sposób indywidualny ze starych urządzeń grzewczych, zasilanych paliwami stałymi, wraz z ich likwidacją,
- prowadzenie działań zmierzających do wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe (głównie na węgiel) na:
 - nowe kotły zasilane paliwem gazowym,
 - ogrzewanie elektryczne,
 - nowe kotły zasilane olejem opałowym,
 - nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające wymogi Ekoprojektu65 lub klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012

Wymagany efekt redukcji PM10, PM2.5 oraz benzo(a)pirenu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Wymagany efekt redukcji w ramach realizacji działania WpZSO dla gminy Kępno.

Lp.	kod działania naprawczego	lokalizacja działań (jednostka administracyjna)	wymagany efekt redukcji				szacunkowa powierzchnia użytkowa lokali	szacunkowe koszty [tys. zł]
			[%]	PM10 [Mg/rok]	PM2,5 [Mg/rok]	B(a)P [Mg/rok]	[m ²]	
22	WpKępZSO_01	Gmina miejsko-wiejska Kępno	21%	36,05	35,5	0,017	94 027,95	8 473,23

Źródło: Program Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Termin wykonania działania zaplanowany został do 2022 r.

- WpTMB - Obniżenie emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą – działania ograniczające straty ciepła

Zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą przez ograniczenie strat ciepła w wyniku termomodernizacji budynków ogrzewanych indywidualnie. W ramach prowadzonej termomodernizacji mogą być podejmowane następujące działania:

- wymiana okien i drzwi na szczelne, z niskim współczynnikiem przenikania ciepła,
- docieplenie ścian budynków
- docieplenie stropodachu.

Wymagany efekt redukcji PM10, PM2.5 oraz benzo(a)pirenu dla działania WpTMB przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wymagany efekt redukcji w ramach realizacji działania WpTMB dla gminy Kępno.

Lp.	kod działania naprawczego	lokalizacja działań (jednostka administracyjna)	wymagany efekt redukcji				szacunkowa powierzchnia użytkowa lokali	szacunkowe koszty [tys. zł]
			[%]	PM10 [Mg/rok]	PM2,5 [Mg/rok]	B(a)P [Mg/rok]	[m ²]	
22	WpKepTMB_01	Gmina miejsko-wiejska Kępno	3%	5,22	5,14	0,003	13 615,45	6 246,09

Źródło: Program Ochrony Powietrza dla strefy wielkopolskiej.

- Wp04 - Modernizacja lub likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej należących do mienia wojewódzkiego – tam gdzie istnieją możliwości techniczne i ekonomiczne.
- Wp06 - Utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie metodą moką). Czyszczenie ulic metodą moką po sezonie zimowym.
- Wp08 - Monitoring budów pod kątem ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu (kontrola przestrzegania zapisów pozwolenia budowlanego) oraz monitoring pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu.
- Wp09 - Monitoring wykonanych ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej w miastach i gminach zgodnie z założonymi planami/innymi dokumentami.
- Wp10 - Wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów.
- Wp12 - Monitoring modernizacji i budowy dróg powiatowych i gminnych.

Źródła emisji na terenie gminy

Podstawowymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Kępno są:

- emisja powierzchniowa będąca wynikiem spalania paliw w paleniskach domowych;
- emisja liniowa (komunikacyjna) pochodząca z transportu samochodowego;
- emisja punktowa będąca skutkiem spalania paliw w zakładowych i lokalnych kotłowniach oraz pochodząca z przemysłowych procesów technologicznych.

Emisja powierzchniowa

Na terenie gminy Kępno dominują niewielkie źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym kotłownie i paleniska indywidualnej zabudowy mieszkalnej, opalane głównie węglem kamiennym.

Nie są one wyposażone w urządzenia ochrony powietrza. Znaczący udział w emisji ma również funkcjonująca na obszarze miasta i wytwarzająca ciepło sieciowe kotłownia rejonowa. Paliwem jest tam węgiel kamienny. Pozytywny wpływ na jakość powietrza ma z pewnością częściowe zgazyfikowanie

miasta i wykorzystanie gazu ziemnego do ogrzewania mieszkań. Pomimo, że nadal jest to źródło emisji CO₂, to w dużo mniejszej ilości emitowane groźne zanieczyszczenia.

Emisja komunikacyjna

Zanieczyszczenie powietrza w gminie powoduje wzmożony ruch samochodowy, głównie tranzyt przebiegający przez drogi krajowe nr 8 i 11. Szczególnie odczuwalny jest ruch na terenie miasta Kępno, ponieważ w chwili obecnej tranzytowy ruch transportowy przebiega przez Śródmieście, niosąc zanieczyszczenie spalinami. Do czasu budowy obwodnicy Kępna w ciągu drogi krajowej nr 11 miasto borykać się będzie z uciążliwościami tranzytu.

7.1.2. ANALIZA SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- aktywna postawa gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej- brak na terenie gminy większych zakładów produkcyjnych emitujących znaczne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych	<ul style="list-style-type: none">- zakwalifikowanie gminy do strefy wielkopolskiej w której występują przekroczenia stężeń niebezpiecznych związków (stężenia B(a)P, pyłów PM10 i PM2.5)- stosowanie niskosprawnych źródeł ciepła<ul style="list-style-type: none">- stale wzrastający ruch komunikacyjny- mały udział OZE
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- możliwość wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania- wzrost zainteresowania mieszkańców zagadnieniami związanymi ze zmianami klimatycznymi, niską emisją i OZE- dalszy rozwój sieci gazowej	<ul style="list-style-type: none">- wysokie koszty inwestycyjne i eksploatacyjne technologii niskoemisyjnych- wysokie koszty ogrzewania ekologicznymi nośnikami energii- wzrost emisji gazów związany ze wzrostem natężenia ruchu komunikacyjnego- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie zmian klimatu i skutków niskiej emisji

7.1.3. ZAGROŻENIA

Głównym zagrożeniem dla stanu powietrza na terenie gminy Kępno są:

- emisja niska pochodząca z przydomowych palenisk,
- duży udział indywidualnych systemów grzewczych na paliwa stałe w zaspokajaniu potrzeb grzewczych mieszkańców (głównie w części wiejskiej gminy Kępno),
- emisja komunikacyjna wywołana przez ruch samochodowy, szczególnie w granicach miasta Kępna.

7.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

7.2.1. STAN WYJŚCIOWY

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Zgodnie z definicją określoną w ustawie Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519), hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

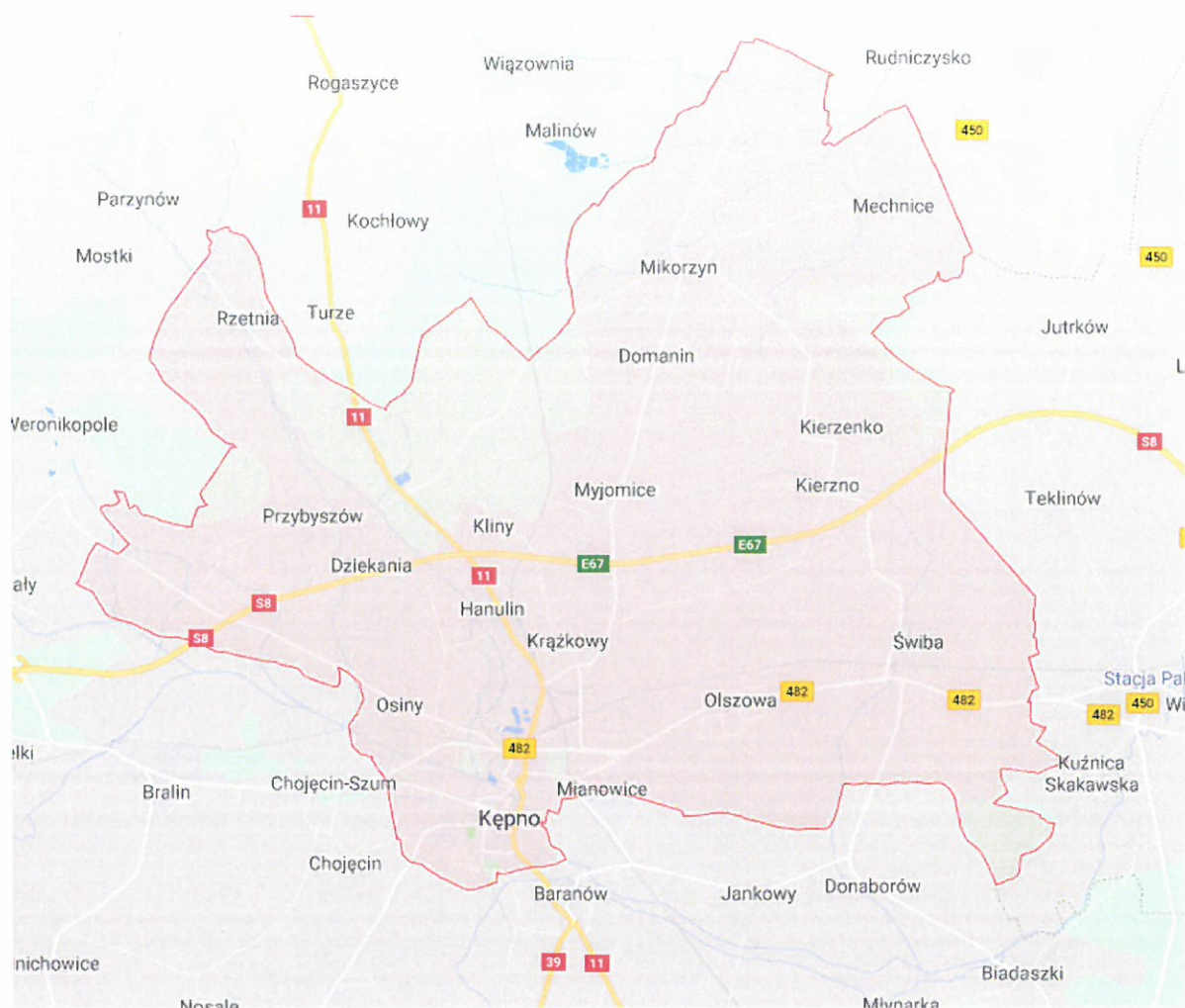
- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego to: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie dróg oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB.

Nadmierna emisja hałasu na terenie gminy Kępno może być generowana głównie przez drogi krajowe i wojewódzkie, które przebiegają przez teren gminy, co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Drogi tranzytowe przebiegające przez teren gminy Kępno.

Źródło:google.com/maps

W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów dotyczących poziomu hałasu na terenie gminy Kępno.

W 2015 r. przeprowadzono pomiary dróg krajowych i wojewódzkich Generalnego Pomiaru Ruchu Drogowego. Generalny pomiar ruchu posłużyć może pośrednio do oceny narażenia na hałas ze źródeł komunikacyjnych na danym obszarze. Pomiary przeprowadzane są co 5 lat. W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat zbadanego ruchu kołowego.

Tabela 8. Średni dobowy ruch pojazdów na terenie dróg tranzytowych przebiegających przez teren gminy Kępno w roku 2015.

Nr drogi	Nazwa punktu pomiarowego	Średni dobowy ruch pojazdów [poj./doba]						Udział pojazdów ciężkich w strumieniu wszystkich pojazdów	SDRR ¹ poj. silnik. ogółem
		Motocykle	Sam. Osob./mikrobu	Lekkie sam. ciężarowe	Sam. Ciężarowe z	Sam. Ciężarowe bez	Autobusy		

¹ Średni dobowy ruch roczny ogółem

			sy		przycze pą	przycze py			
S8	BRALIN /WĘŻEŁ/- WIERUSZÓW /WĘŻEŁ/	34	9700	1719	3720	512	79	23,6	15784
DK 11	KĘPNO/PRZE JŚCIE/	80	9316	1508	2343	636	55	16,8	13956

Źródło: www.gddkia.gov.pl

Jak wynika z powyższej tabeli, przez drogi tranzytowe przebiegające przez teren gminy Kępno, średni dobowy ruch pojazdów jest bardzo wysoki, co może mieć istotny wpływ na uciążliwości akustyczne w granicach gminy.

Hałas kolejowy

Przez teren Kępna przebiega sieć kolejowa z rozbudowaną infrastrukturą. Są to linie krajowe relacji: relacji: Poznań -Kępno - Kluczbork – Lubliniec oraz Wrocław - Kępno - Wieluń.

Największa uciążliwość akustyczna występuje do 300 m od linii kolejowej, ale może również być odczuwalna dla mieszkańców zamieszkujących tereny oddalone o 1 km. Lokalnie mogą występować niekorzystne zmiany ze względu na stan infrastruktury (torowiska) i taboru kolejowego, prędkości przejazdu, położenia torowiska.

Hałas przemysłowy

Zgodnie z art. 115a. ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Na terenie gminy Kępno nie były prowadzone pomiary emisji hałasu przemysłowego. Pomiary hałasu wykonywane są na obszarze województwa wielkopolskiego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w razie ewentualnych skarg mieszkańców lub zgodnie z przyjętym planem kontroli zakładów. Na terenie gminy Kępno nie ma zakładów, które posiadają decyzje ustalające dopuszczalną emisję hałasu. Z uwagi na lokalny charakter źródeł hałasu przemysłowego oraz na brak dużych zakładów przemysłowych na terenie gminy, źródła te mają charakter drugorzędny.

7.2.2. ANALIZA SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY

- małe zagrożenie hałasem ze strony zakładów o charakterze przemysłowym - bieżące remonty dróg	- brak pomiarów na drogach krajowych i powiatowych w granicach gminy - stale wzrastający ruch tranzytowy
SZANSE	ZAGROŻENIA
- uwzględnianie problemów związanych z hałasem w planach zagospodarowania przestrzennego - konieczność prowadzenia ocen oddziaływania inwestycji na środowisko i monitoringu środowiska w zakresie zagrożenia hałasem - dostępność zabezpieczeń akustycznych dla budynków (np. dźwiękoszczelne okna)	- rosnąca liczba pojazdów na drogach - przeciążenie szlaków komunikacji drogowej

7.2.3. ZAGROŻENIA

Na terenie gminy Kępno zagrożeniem są problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego. Sytuacja ta wynika głównie z obecności na terenie gminy dróg krajowych i wojewódzkich oraz przecinających się szlaków komunikacyjnych, na terenie których średni dobowy ruch pojazdów jest bardzo wysoki.

7.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

7.3.1. STAN WYJŚCIOWY

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Właściwości pola, a więc i jego oddziaływanie na otoczenie, zmieniają się w zależności od częstotliwości pola, w związku z tym wyróżnia się promieniowanie jonizujące (promienie X, gamma, ultrafiolet) lub niejonizujące (promieniowanie widzialne, podczerwień, radiofale, promieniowanie do urządzeń elektrycznych linii przesyłowych). Promieniowanie jonizujące nie stanowi zagrożenia w gminie, poza niewielkim promieniowaniem naturalnym.

Do źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- łączność radiowa, radiotelefony, telefonia komórkowa i inne urządzenia powszechnego użytku, np. kuchenki mikrofalowe,
- stacje radiolokacji i radionawigacji.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych może mieć negatywny wpływ na życie człowieka i przebieg różnych procesów życiowych. Wystąpić mogą m.in. zaburzenia funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układu rozrodczego, hormonalnego i krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecność pól elektromagnetycznych może mieć również niekorzystny wpływ na rośliny i zwierzęta: u roślin – opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt – zaburzenia neurologiczne, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

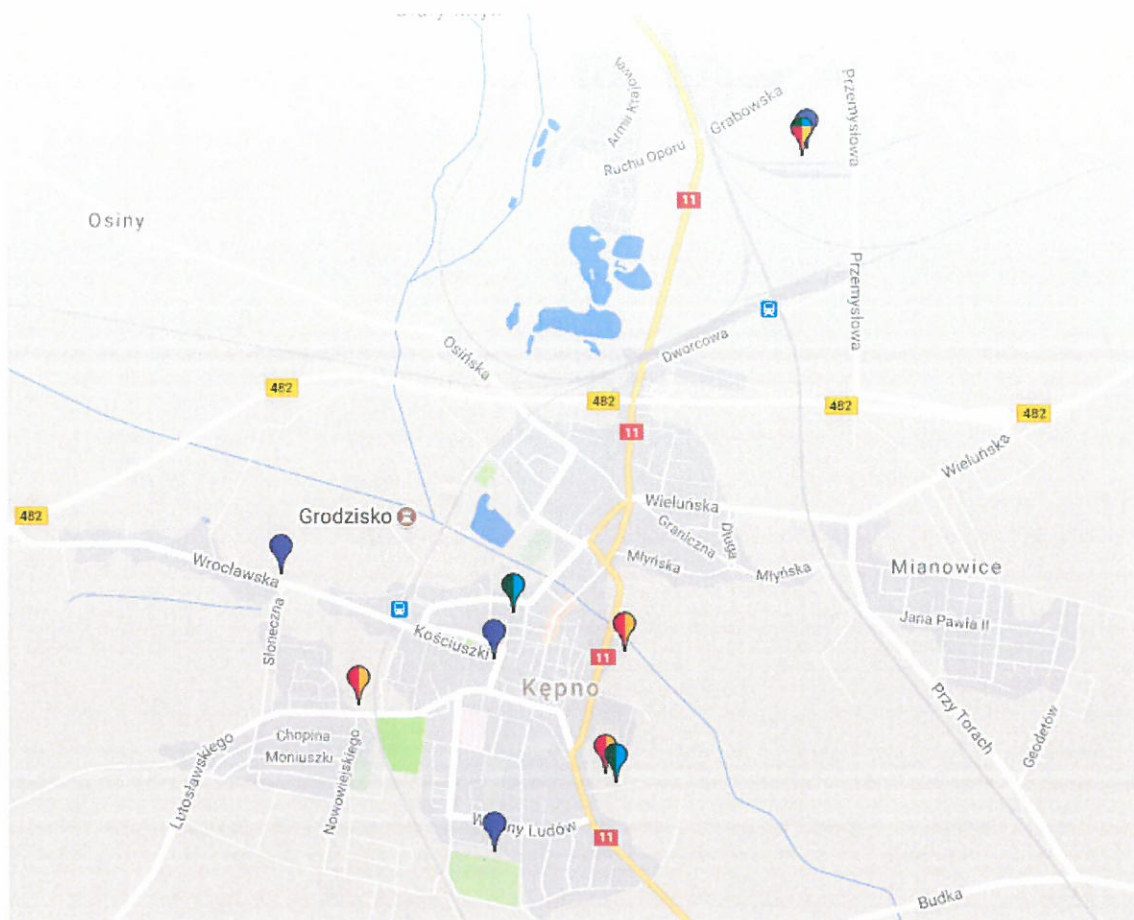
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych jeśli zostały przekroczone.

Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi występującymi w otoczeniu linii elektroenergetycznych zostały zapisane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

Na terenie gminy Kępno głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego jest sieć i urządzenia elektroenergetyczne.

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy są również stacje bazowe telefonii komórkowej. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach granicznych w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzanej do anten i charakterystyki promieniowania tych anten.

Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Kępno została przedstawiona na poniższym rysunku.

Rysunek 3. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Kępno.

Źródło: www.btsearch.pl (dane na 31.12.2016 r.)

Tabela 9. Charakterystyka stacji bazowych na terenie gminy Kępno.

Lp.	Gmina	Miejscowość	Adres	Operator
1	Kępno	Mikorzyn	dz. Nr 464/1	T – mobile
2	Kępno	Kępno	ul. Grabowska	
3	Kępno	Kępno	ul. Obrońców Pokoju 19, dz. nr 2069	
4	Kępno	Kępno	ul. Grabowska	Orange
5	Kępno	Kępno	ul. Kwiatowa 14	
6	Kępno	Kępno	ul. Wrocławska 7	
7	Kępno	Domanin	dz. nr 45/L	
8	Kępno	Opatów	dz. nr 1192	
9	Kępno	Kępno	ul. Józefa Poniatowskiego 18	
10	Kępno	Kępno	ul. Obrońców Pokoju 19	
11	Kępno	Kępno	ul. Obrońców Pokoju, dz. nr 2044/20	
12	Kępno	Kępno	ul. Grabowska 7, elewator zbożowy	
13	Kępno	Kępno	ul. Grabowska 7	
14	Kępno	Kępno	ul. Kwiatowa 14	Mobyland

15	Kępno	Kępno	ul. Kwiatowa 14	Aero 2
16	Kępno	Kępno	ul. Grabowska 7	
17	Kępno	Kępno	ul. Kościelna 1	Play
18	Kępno	Kępno	ul. Wiosny Ludów 12a	

Źródło: www.btsearch.pl (dane na 31.12.2016 r.)

Ostatnie pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Kępno prowadzono w jednym punkcie – w Kępnie os. Odrodzenia 6, wytypowanym do badań w kategorii *pozostałe miasta* w roku 2014. Lokalizację punktów pomiarowych w roku 2014 przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 4. Lokalizacja punktów pomiarowych w roku 2014 na terenie województwa wielkopolskiego.

Źródło: WIOŚ, Poznań.

Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,27 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

W związku z powyższym na terenie gminy Kępno brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

7.3.2. ANALIZA SWOT

POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak przekroczeń natężeń pól elektromagnetycznych	- mała ilość punktów pomiarowych w obrębie gminy, szczególnie na terenach wiejskich
SZANSE	ZAGROŻENIA
- utrzymanie wartości natężenia pola elektromagnetycznego na terenie gminy na stałym poziomie - ochrona terenów dostępnych dla ludności w ramach np. mpzp	- wzrost natężeń pól elektromagnetycznych

7.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

7.4.1. STAN WYJŚCIOWY

7.4.1.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar gminy Kępno leży w dorzeczu Odry. Cały system hydrologiczny skierowany jest w kierunku: południowym i południowo - wschodnim do rzeki Proсны, płynącej poza terenem gminy. Wysokości bezwzględne zmniejszają się od południa i północy w kierunku dna kotliny, a sama kotlina nachylona jest z zachodu na wschód. Rzeki są krótkie, a niektóre charakteryzuje duży spadek. Są to małe cieki bez nazwy będące dopływami Niesobu (Samicy), który przepływa przez południowy fragment gminy. Ciekom tym towarzyszy duża ilość kanałów melioracyjnych. Nierównomierność spadków powodowała szybszy spływ wód z obszaru wzgórz ku dolinie Proсны i częściowe ich zatrzymanie w dolinie Niesobu, gdzie utworzyły się rozległe tereny bagniste. Tak więc bardzo wcześnie przystąpiono tu do melioracji zabagnionych terenów. Obecnie zmeliorowano wszystkie grunty wymagające tego zabiegu.

Cieki naturalne zaliczane do śródlądowych wód powierzchniowych na terenie gminy tworzą: rzeka Niesób (Samica), Rów Kierzno – Donaborów, Struga Parzynowska i Zaleski Rów (Struga spod Zalesia).

Rzeki gminy należą w większości do systemu rzeczno Niesobu (potocznie zwanego Samicą) - lewobrzeżnego dopływu Proсны. Powstaje on z połączenia się Szumnej Wody, Samicy i Jamicy. Przeciętny jego spadek wynosi 1.4 ‰.

Samica jest najobfitszym w wodę potokiem IV rzędu, płynącym w postaci kilku małych strumieni, łączących się pod Parzynowem. W górnym biegu odznacza się stosunkowo dużym spadkiem malejącym w okolicy Kępna, gdzie łączy się z Szumną Wodą, a dalej za Baranowem z Jamicą. Odwadnia północno - zachodnią część Kotliny.

Jamica zbiera wody z południowego rejonu Kotliny, płynie ze Wzgórz Mnichowicko - Trzcinińskich w kierunku północnym aż do Lisin. Tam skręca ku wschodowi, aby dalej połączyć się z Samicą. Długość Jamicy wynosi 16 km, a przeciętny spadek -2 ‰.

Szumna Woda jest niewielkim ciekim V rzędu i należy do lewych dopływów Samicy. Swoje źródło ma w lasach Brańskich. Zbiera wody z południowo - zachodniej części Kotliny.

Przez miasto Kępno spośród wymienionych cieków przepływa tylko rzeka Niesób. W tym miejscu jest już potokiem o uregulowanym korycie i średnim spadku podłużnym 0.98%, dość równomiernie rozłożonym.

Wody gruntowe

Głębokość występowania zwierciadła wód gruntowych jest zmienna. Wahania poziomu wód gruntowych są w głównej mierze uzależnione od warunków geologicznych, a także od opadów atmosferycznych

i temperatury powietrza. Wpływają one na stopień uwilgocenia gleby, przez co warunkują jej żyzność.

Ważną cechą wód gruntowych tego rejonu jest ich duża twardość wynosząca 75.9N. Są one żelaziste oraz zawierają pewne ilości manganu, chlorków i innych związków. Posiadają też znaczne ilości amoniaku i azotynów. Są silnie zanieczyszczone bakteriologicznie.

Wody gruntowe w obrębie dolin

I. Obszar teras zalewowych i nadzalewowych rzeki Niesób i Jamicy oraz dolin ich większych dopływów. Wody gruntowe utrzymują się tu w luźnych osadach rzecznych takich jak piaski i żwiry oraz osadach organicznych jak muły, namuły organiczne i torfy. W przewodzie charakteryzują się swobodnym zwierciadłem i zalegają przeważnie do 1 m poniżej powierzchni terenu. Poziom wód gruntowych jest zbliżony do poziomu wody w rzece i ulega okresowym zmianom w zależności od jej stanów.

II. Obszary niewielkich dolinek erozyjno - denudacyjnych o niedużej miąższości utworów akumulacyjnych. Wody gruntowe na tych terenach, charakteryzują się stosunkowo dużą amplitudą wahań wynikającą ze znacznych spływów powierzchniowych i z niewielkiej miąższości strefy retencyjnej wody. Obszary te okresowo mogą być zupełnie suche.

Wody gruntowe na obszarach wysoczyzn denudacyjnych

III. Obszary wysoczyzny denudacyjnej zbudowane od powierzchni z utworów trudniej przepuszczalnych, bądź przykryte cienką pokrywą utworów przepuszczalnych.

Wody gruntowe nie tworzą tu jednolitego poziomu wodonośnego. Występują na różnych głębokościach w piaszczystych przewarstwieniach wśród glin. Wahania tych wód uzależnione są więc głównie od opadów atmosferycznych i mogą dochodzić do ca 1.0m.

IV. Obszary wysoczyzny zbudowane od powierzchni z utworów przepuszczalnych, w których utrzymują się wody gruntowe o swobodnym zwierciadle. Na niewielkim obszarze, w miejscach gdzie w spągu utworów piaszczystych i żwirowych zalegają utwory trudniej przepuszczalne, głębokość zwierciadła uwarunkowana jest głębokością występowania stropu tych utworów. Na pozostałym obszarze, gdzie miąższość utworów piaszczystych jest znaczna (od 4,5 - 3,5 m.) głębokość występowania zwierciadła wód gruntowych uzależniona jest głównie od wysokości względnej terenu. Amplituda wahań zwierciadła wody uzależniona jest od intensywności opadów atmosferycznych.

Podsumowując, zróżnicowanie morfologiczne i geologiczne (głównie litologiczne) gminy silnie wpływa na występowanie, rodzaj i reżim wód gruntowych. Wody gruntowe występujące w dolinach rzecznych, związane z dużej miąższości pokrywą osadów piaszczysto-żwirowych na których lokalnie rozwinęły się osady organiczne, są silnie uzależnione od stanów wody w ciekach powierzchniowych. Ich stany są więc wyrównane i podobnie jak wody powierzchniowe mają wyrównane amplitudy. Natomiast wody gruntowe obszarów wysoczyznowych ze względu na litologię podłoża (warstwy wodonośne występują lokalnie i mają zmienną, na ogół małą miąższość) cechują się dużymi wahaniami poziomu zwierciadła. Ich reżim uzależniony jest silnie od opadów atmosferycznych i temperatury podlegając szybkim zmianom.

Regulacje odnośnie oceny stanu wód powierzchniowych zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1549).

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie gminy Kępno.

Tabela 10. Ocena JCWP na terenie gminy Kępno w roku 2015 r.

Nazwa ocenianej JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
----------------------	-------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------	----------------	------

Rów Kierzno-Donaborów RW6000018428	-	-	II	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Niesób od Dopływu z Krażkowych do ujścia RW60001718429	III	II	PONIŻEJ STANU DOBREGO	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Dopływ z Jutrkowa RW600017184316	-	-	II	DOBRY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Torzenicki Rów RW600017184332	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Zaleski Rów RW600017184349	III	I	PONIŻEJ STANU DOBREGO	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Niesób do Dopływu z Krażkowych RW60002318424	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY

Źródło: WIOŚ, Poznań.

Stan większości jednolitych części wód przepływających przez teren gminy Kępno oceniono jako zły. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP znajdujących się na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP na terenie gminy Kępno.

Nazwa i kod JCWP	Cel środowiskowy	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
Rów Kierzno-Donaborów RW6000018428	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Niesób od Dopływu z Krażkowych do ujścia RW60001718429	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Dopływ z Jutrkowa RW600017184316	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Torzenicki Rów RW600017184332	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Zaleski Rów RW600017184349	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Niesób do Dopływu z Krażkowych RW60002318424	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

7.4.1.2. WODY PODZIEMNE

Wody podziemne występują na różnych głębokościach, w zależności od warunków hydrogeologicznych. Rozpoznanie hydrogeologiczne wskazuje na istnienie trzech poziomów wodonośnych mających znaczenie gospodarcze:

- jurajskiego,
- trzeciorzędowego,
- czwartorzędowego.

W skałach jurajskich wyróżnia się trzy poziomy wodonośne zalegające w utworach: liasu, doggeru i malmu. Utworami liasu i doggeru są piaskowce, a malmu wapienie o różnym stopniu uszczelnienia. Wody podziemne piętra jurajskiego zalegają na głębokości poniżej 100 m i mają zwierciadło napięte. Charakteryzują się podwyższoną mineralizacją i dopiero po uzdatnieniu mogą być wykorzystywane do picia i na potrzeby gospodarstwa domowego.

Głębokość zalegania pierwszego użytkowanego poziomu wodonośnego formacji trzeciorzędowej wynosi 50 m i więcej. Miąższość tego poziomu zawiera się przeważnie w granicach 10 - 20 m. Wody z osadów trzeciorzędowych posiadają zwierciadła silnie napięte.

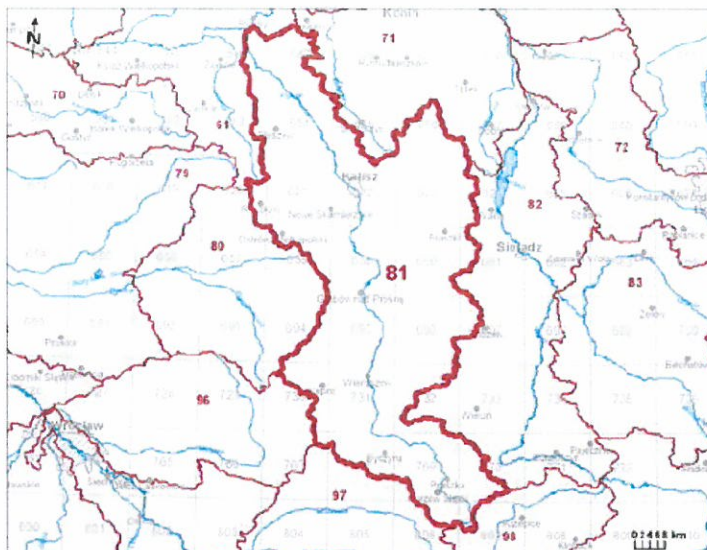
Do poziomu czwartorzędowego należą dwie warstwy wodonośne. W pierwszej woda utrzymuje się w przewarstwieniach piasku (na głębokości 2 - 8 m). Charakteryzuje się ona niewielką wydajnością. Warstwa druga, na głębokości 16 - 23 m, zbudowana z przepuszczalnych utworów fluwiogłacjalnych, stanowi podstawowy rezerwuar wody dla wodociągów miejskich. Jej wydajność jednostkowa waha się od 15 do 180 m³/h.

Gmina Kępno występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 81 (na podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych).

Tabela 12. Charakterystyka JCWPd nr 81.

Powierzchnia	4912.6
Dorzecze	Odry
Województwo	wielkopolskie, łódzkie, śląskie, opolskie
Liczba pięter wodonośnych	4
Gminy, które obejmuje JCWPd	Baranów, Bralin, Kępno (miasto), Kępno (obszar wiejski cz. 1), Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal, Trzcinica

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek 5. Lokalizacja JCWPd nr 81.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Na szczeblu krajowym monitoringiem wód podziemnych zajmuje się GIOŚ, natomiast na szczeblu regionalnym WIOŚ, uzupełniając pomiary prowadzone w skali kraju.

Podstawę oceny stanowi rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 85). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:

a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),

b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka.

- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:

a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,

b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.

- Klasa IV – wody niezadawalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.
- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów jednolitej części wód podziemnych na terenie gminy Kępno.

Tabela 13. Ocena jednolitych części wód podziemnych na terenie gminy Kępno.

Nr JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status JCWPd	Cel środowiskowy	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
81	DOBRY	DOBRY	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona

Źródło: WIOŚ, Poznań.

7.4.2. ANALIZA SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- istniejące zasoby wód powierzchniowych i podziemnych- dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych w obrębie JCWPd – brak zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego	<ul style="list-style-type: none">- zły stan wód powierzchniowych na terenie gminy- ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych przez niektóre wody powierzchniowe płynące na terenie gminy- brak punktów pomiarowych jakości wód podziemnych na terenie gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska- edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony jakości wód i racjonalnego korzystania z zasobów wodnych- utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none">- spływy z gleb, na których stosowane są środki ochrony roślin obciążające wody powierzchniowe i podziemne- rozwój turystyki wokół zbiorników wodnych

7.4.3. ZAGROŻENIA

Do zagrożeń wód podziemnych występujących na terenie gminy Kępno można wydzielić:

- komunalne,
- transportowe (składy paliw płynnych, szlaki komunikacyjne),
- rolnicze (nawozy, pestycydy i środki ochrony roślin),
- atmosferyczne (związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem).

Z uwagi na charakter zagospodarowania gminy Kępno, największe potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych stwarzać może infiltracja zanieczyszczeń rolniczych (tzw. zanieczyszczenia obszarowe). Niewykorzystane w procesach produkcji nawozy, środki ochrony roślin, pestycydy przedostają się w głąb gruntu wpływając na obniżenie jakości wód podziemnych. Bardzo duży udział gruntów organicznych oraz piasków i żwirów w podłożu gminy wydaje się sprzyjać tym procesom. Na ogół jednak tereny te są zajęte przez użytki zielone i lasy co znacznie ogranicza negatywne oddziaływanie wskazanego źródła.

Opisane zagrożenie dotyczy głównie wód przypowierzchniowych. Podkreślić trzeba, że urozmaicona rzeźba i zmienność litologiczna osadów czwartorzędowych stwarza predyspozycje do wzajemnych kontaktów między poszczególnymi warstwami wodonośnymi (w tym z głębszymi użytkowymi poziomami wodonośnymi).

Relatywnie mniejszym problemem wydają się być zanieczyszczenia komunalne i transportowe, bowiem w odróżnieniu do opisanych wyżej, na ogół mają charakter punktowy.

7.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Gospodarka wodno-ściekowa w gminie Kępno prowadzona jest przez komunalną Spółkę Wodociągi Kępińskie Sp. z o.o. Zakład istnieje od 1904 r. Już przed II-gą wojną światową sieć wodociągowa (z rur ołowionych) w gminie liczyła 13 km i było podłączonych 633 nieruchomości. Rozwój systemu wodociągowo – kanalizacyjnego w gminie Kępno nastąpił w latach 70-tych i 80-tych XX wieku. Od 1984 r. rozpoczęto oczyszczanie ścieków komunalnych w nowo wybudowanej oczyszczalni. W latach 2003-2005 dokonano jej gruntownej modernizacji. W 2004 r. udziały w spółce objęła również gmina Baranów, a w 2009 r. wniosła do Spółki majątek wodociągowo-kanalizacyjny. W 2014 r. w Spółce Wodociągi Kępińskie Sp. z o.o. gmina Kępno posiadała 71,88% udziałów, Gmina Baranów 28,12% udziałów.

Zaopatrzenie w wodę

Cały obszar gminy Kępno posiada dostęp do sieci wodociągowej. Łącznie z sieci wodociągowej korzysta 97,18 % mieszkańców. Charakterystyka sieci wodociągowej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 14. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Kępno (stan na 31.12.2016 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	202,5
2	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 284
3	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	772,8
4	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	23 859
5	% ludności korzystający z instalacji	%	97,18
6	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	31,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

W roku 2016 długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosiła 153,3 km. Charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Kępno przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Kępno (stan na 31.12.2016 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	153,3
2	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 382
3	Ścieki odprowadzone	dam ³	880,0
4	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	19 997

5	% ludności korzystający z instalacji	%	81,44
---	--------------------------------------	---	-------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Obecnie z sieci kanalizacyjnej korzysta 81,44 % mieszkańców.

Ścieki nieobjęte systemem kanalizacyjnym i gromadzone w zbiornikach przydomowych wywożone są taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków. W 2016 r. istniało na terenie gminy 1068 bezodpływowych zbiorników oraz 49 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy Kępno nie ma zlokalizowanej oczyszczalni ścieków komunalnych. Mieszkańcy gminy obsługiwani są przez oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w gminie Baranów (na granicy z gminą Kępno) o wydajności 8000 m³/db.

7.5.1. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - bardzo wysoki stopień zwodociągowania gminy (97,18 %) - spadające zużycie wody na 1 mieszkańca 	<ul style="list-style-type: none"> - brak pełnego skanalizowania gminy - nieefektywne ekologicznie systemy gromadzenia ścieków sanitarnych na terenie gospodarstw (zbiorniki bezodpływowe) - problemy techniczne i ekonomiczne związane z rozwiązaniem gospodarki ściekowej na terenach o rozproszonej zabudowie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - bieżąca modernizacja sieci wodociągowo – kanalizacyjnej - rozbudowa sieci kanalizacyjnej - stała kontrola i likwidacja nieszczelnych zbiorników bezodpływowych 	<ul style="list-style-type: none"> - nieprawidłowa gospodarka ściekami na terenie gminy - nieszczelne zbiorniki bezodpływowe - przedostanie się do wód lub gruntu nieoczyszczonych ścieków, w wyniku awarii kanalizacji sanitarnej lub bezodpływowych zbiorników na ścieki

7.5.2. ZAGROŻENIA

Istotnym problem w gminie Kępno jest brak pełnego skanalizowania gminy co powoduje występowanie dużej ilości zbiorników bezodpływowych, których częstą wadą jest nieszczelność i uwalnianie szkodliwych związków do gruntu i wód gruntowych jak również do powietrza.

7.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

7.6.1. STAN WYJŚCIOWY

Utwory przed trzeciorzędowe.

Obszar gminy w całości leży w obrębie dużej jednostki tektonicznej - monokliny przedsudeckiej, stanowiącej południowo – zachodnie skrzydło niecki szczecińsko - łódzko-miechowskiej. Tworzą ją monoklinalnie zalegające utwory mezozoiku (głównie triasu i jury) na starszym podłożu. Upady warstw są bardzo łagodne, nie przekraczają kilku stopni i nachylone w kierunku północno – wschodnim. Układ ten zaburzają jedynie nieciągłe dyslokacje. Triasowe i jurajskie formacje skalne w większości przykrywają poziomo zalegające utwory trzeciorzędowe. Tylko na południe od Kępna (na linii Kępno – Kluczbork – Olesno – Lubliniec) trias wychodzi ponad utwory trzeciorzędowe tworząc morfologiczny garb na powierzchni przedtrzeciorzędowej. Fragment tej formy w postaci niewielkiego okna w utworach trzeciorzędu znajduje się w granicach gminy w części na północny zachód od Kępna.

Trzeciorzęd.

Wśród utworów trzeciorzędowych w okolicy gminy Kępno dominują formacje górnego miocenu i pliocenu. Na miocen składają się iły i piaski w postaci ławic i niewielkich rozmiarów soczew. Czasem piaski mioceńskie występują jako porwaki (oderwane fragmenty) wśród młodszych pokryw czwartorzędowych. Lokalnie występować mogą również mułki w postaci soczew, których miąższość nie przekracza 5 m. W obrębie piasków mioceńskich spotykane są charakterystyczne dla tego okresu wkładki węgla brunatnych nie osiagających jednak na opisywanym obszarze większych rozmiarów. Jest to na ogół humusowo – ilasta masa często przeławicona piaskami lub iłami. Warstewki węgla brunatnego są na ogół silnie zawodnione.

Pliocen wykształcony jest w postaci iłów poznańskich, które występują na całym obszarze opracowania na różnych głębokościach (czasem już od 19 m). Ich miąższość sięga od kilku do kilkudziesięciu metrów. Partie stropowe iłów noszą ślady zaburzeń glacitektonicznych z okresu czwartorzędu. Łączna miąższość podłoża wieku trzeciorzędowego sięga 70 m.

Czwartorzęd

Miąższość utworów czwartorzędowych na opracowywanym terenie jest zmienna i waha się od 20 do 60 m. Na współczesną morfologię tego regionu decydujący wpływ miał plejstoceński cykl rzeźbotwórczy, który został poddany kosmetycznym zmianom w okresie holocenu.

Plejstocen.

Utwory tego wieku wykształcone są w postaci glin zwałowych kilku poziomów, piasków i żwirów wodnolodowcowych jak i iłów zastoiskowych pochodzących ze zlodowacenia środkowopolskiego. Utwory te często są silnie zaburzone glacitektonicznie. Najmłodszy poziom glin występujący na

powierzchni i płytko w podłożu, zachował się jedynie fragmentarycznie. Gliny zwałowe drugiego poziomu na większej powierzchni zachowały się w południowo - zachodniej części opracowania, oraz w postaci płatu na wschód od linii kolejowej Kępno – Namysłów. Budują one także fragmentarycznie obrzeża wzniesień na zachodzie i północy. Gliny zwałowe występujące w podłożu zalegają średnio na głębokości 1 do 3 m. Litologicznie są to gliny, gliny piaszczyste, g. piaszczysto-pylaste i piaski gliniaste. Utwory akumulacji wodno-lodowcowej dominują w pokrywie litologicznej gminy, szczególnie w jej północnym i północno - wschodnim obszarze. Podobnie jak gliny tworzą trójdzielne poziomy o miąższości 1 do 4,5 m. Litologicznie są to przeważnie piaski drobno-, średnio- i gruboziarniste, słabogliniaste, gliniaste z udziałem i przewarstwieniami żwirów, lokalnie przechodzące w bruk morenowy. W części północno-wschodniej opracowania utwory te w stropowej partii wykazują ślady iluwialnego wzbogacenia we frakcję mułkową pochodzącą z rozmycia pokryw lessowych. Utwory zastoiskowe stwierdzono w części północnej. Zalegają na głębokości 2 do 3 m. Wykształcone są głównie jako ily warstwowane, muły oraz piaski (gliny pylaste, pyły piaszczysto-pylaste, pyły piaszczyste i pylaste). Ich miąższość na badanym terenie sięga 0,5 do 4,0 m. Utwory akumulacji rzecznej budują wyższe poziomy terasowe. Reprezentują osad akumulowany u schyłku plejstocenu. Litologicznie tworzą je piaski średnio- i drobnoziarniste.

Holocen.

Ostatni, najmłodszy okres czwartorzędu zapisał się osadami rzeczными akumulowanymi w dolinach rzecznych na najniższych stopniach terasowych (terasy zalewowe) oraz w dnach dolinek erozyjno – akumulacyjnych. Utwory tego wieku wykształcone są jako muły, piaski drobne, średnie i pylaste (mady rzeczne) oraz namuły i torfy. Na terasach zalewowych utwory tego wieku zalegają na piaskach i żwirach młodoplejstocenijskich. Ich łączna miąższość sięga 20 do 30 m. Utwory holocenijskie w bocznych dolinkach osiągają zazwyczaj nieznaczne miąższości sięgające 1 do 2 m.

7.6.2. GEOMORFOLOGIA

Gmina Kępno leży na obszarze, który w całości objęty był zlodowaceniem środkowopolskim. Rzeźba tego terenu została ukształtowana głównie w wyniku działania procesów glacialnych podczas stadiału Warty tegoż zlodowacenia. W granicach gminy można wydzielić kilka jednostek fizycznogeograficznych niższego rzędu. Prawie całą powierzchnię gminy zajmuje Wysoczyzna Wieruszowska. Jest to zdenudowana równina morenowa, stanowiąca swoisty pomost pomiędzy Wzgórzami Ostrzeszowskimi od północnego-zachodu a Wyżyną Wieluńską od południowego wschodu. Wysoczyznę przecina dolina Prosnicy w swoim górnym biegu.

Północną część tworzy Wysoczyzna Mikorzyńska. Jest to falista powierzchnia położona na wysokości 180-190 m n.p.m. Rozcinają ją liczne doliny cieków bez nazwy, płynące głównie w kierunku południowym. Od południowego - zachodu Wysoczyznę Mikorzyńską ogranicza krawędź opadająca ku

Kotlinie Kępińskiej, od południa i wschodu krawędzie dolin rz. Niesób (Samica) i Proсны, a od północnego - wschodu krawędź opadająca ku Kotlinie Grabowskiej.

Wysoczyzna Mikorzyńska w przeważającej części jest zbudowana z poziomo warstwowanych piasków i żwirów osadzonych w dwóch fazach. Osad fluwioglacjalny złożony w pierwszym etapie został następnie częściowo przewiany i złożony w fazie akumulacji eolicznej (faza wydymotwórcza). Według K. Rotnickiego (1966) osady te powstały podczas stadiału Warty. Spoczywają one na brązowej glinie zwałowej osadzonej podczas zlodowacenia środkowopolskiego oraz glaciektonicznie spiętrzonych osadach trzeciorzędowych (neogen).

Kotlina Kępińska położona jest w kierunku południowo- zachodnim od wysoczyzny Mikorzyńskiej. W rzeźbie tej jednostki występują dwie powierzchnie akumulacyjne. Starsza, wyższa to wyspowe stoliwa o wysokości 173-177 m n. p. m w środku kotliny w okolicach Kępna i Przybyszowa. Młodsza to pojedyncze półki terasowe o wysokości 172- 176 m n.p.m. zachowane wzdłuż północno-wschodniej granicy Kotliny pod obrębem Krążkowy. W spągu osadów budujących te powierzchnie występuje szara glina zwałowa pochodząca ze zlodowacenia środkowopolskiego.

Ponad gliną zwałową występują kolejno osady:

- 20 - 40 m - czarne ły i mułki ilaste;
- 14 - 7 m - szaroniebieskie mułki bezwapienne;
- 7 - 4 m - piaski mułkowe;
- do 4 m - piaski różnoziarniste z domieszką żwiru i gładzików.

W niektórych miejscach tej powierzchni, na głębokości 3 - 4.5 m spotyka się warstwy torfu o zmiennej miąższości od 0.3 - 1.5 m. Występują one m.in. w trzech odkrywkach cegielni w Kępnie.

Niższa, młodsza powierzchnia akumulacyjna stanowi dzisiejsze, płaskie dno Kotliny Kępińskiej opadające ku południowi. W północnej części Kotliny młodsza powierzchnia akumulacyjna znajduje się na głębokości 15-20 m, a w południowej części tylko 5 m poniżej powierzchni starszej. W północnej części Kotliny powierzchnia ta leży na wysokości 190-195 m n.p.m., a pod Kępnem jej wysokość wynosi 168 m n.p.m.

Osady budujące dno kotliny spoczywają na szarej glinie zwałowej. Ponad nią występują szare i jasnożółte piaski drobno i średnioziarniste z cienkimi przewarstwieniami żwiru, a miejscami mułku. W kilku miejscach, zwłaszcza w południowo - wschodniej części kotliny osady mineralne, budujące jej dno, przykryte są osadami organicznymi, przede wszystkim torfowymi.

7.6.3. SUROWCE MINERALNE

Na terenie gminy Kępno znane są tylko drobne złoża niektórych surowców mineralnych zalegające w powierzchniowej warstwie osadów neogeńskich i plejstocenijskich.

Większość z nich stanowią surowce ceramiczne:

- grupy skał krzemionkowych (piaski kwarcytowe, kwarcyty);
- grupy skał ilastych (gliny i iły).

Ponadto w niewielkich ilościach zalegają na opisywanym terenie: węgiel brunatny, torf i rudy darniowe.

Skały krzemionkowe występują na obszarze całej gminy. Piaski kwarcowe ilaste powstały na skutek osadzania się licznych obtoczonych lub ostrokrawędzistych ziaren kwarcu w środowisku fluwioglacjalnym. Nadają się one do stosowania w przemyśle szklarskim, do produkcji materiałów ogniotrwałych oraz do produkcji cementu.

Kwarcyty to nazwa technologiczna rozległej grupy skał osadowych i metamorficznych odznaczających się wysoką zawartością SiO₂. Przydatne są do wytwarzania krzemionkowych materiałów ogniotrwałych, stosowanych w niektórych działach produkcji przemysłowej (stalownictwo, koksownictwo, gazownictwo i in.).

Skały ilaste, które stanowią gliny i iły to plastyczne mieszaniny różnych minerałów ilastych zawierające domieszkę kwarcu i innych minerałów. Na terenie gminy skały ilaste zalegające we wschodniej jej części. Wykorzystywane są przez zakłady ceramiczne.

Tabela 16. Złóża kopalin na terenie gminy Kępno.

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia udokumentowanego złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Myjomice	KRUSZYWA NATURALNE	2,04	złóże eksploatowane okresowo
Podzamcze	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	4,50	eksploatacja złoża zaniechana
Rzetnia	KRUSZYWA NATURALNE	1,88	złóże zagospodarowane
Rzetnia	WĘGLE BRUNATNE	600,00	złóże o zasobach prognostycznych
Rzetnia II	KRUSZYWA NATURALNE	1,95	złóże rozpoznane szczegółowo
Rzetnia III	KRUSZYWA NATURALNE	0,96	złóże zagospodarowane
Rzetnia IV	KRUSZYWA NATURALNE	1,75	złóże zagospodarowane
Rzetnia V	KRUSZYWA NATURALNE	1,14	złóże zagospodarowane
Świba	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	0,62	złóże eksploatowane okresowo
Świba	KRUSZYWA NATURALNE	0,78	złóże rozpoznane szczegółowo

Źródło: <http://geoportal.pgi.gov.pl/igs> (dane na 31.12.2016 r.)

7.6.4. ANALIZA SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- dobry stan występujących na terenie gminy zasobów geologicznych- występowanie rozpoznanych i udokumentowanych złóż surowców mineralnych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none">- zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego związane z wydobywaniem kopalin
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- przemysłane działanie i korzystanie z zasobów geologicznych- rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych	<ul style="list-style-type: none">- nielegalna eksploatacja kopalin

7.6.5. ZAGROŻENIA

Do podstawowych problemów związanych z eksploatacją kopalin na terenie gminy Kępno zaliczyć można nielegalne wydobycie surowców, głównie kruszyw – bez posiadania stosownych koncesji, w sposób niezgodny ze sztuką i niegwarantujący zepsucia złoża oraz naruszający zasady ochrony środowiska i przyrody.

7.7. GLEBY

7.7.1. STAN WYJŚCIOWY

Gleby gminy Kępno są bardzo zróżnicowane. Wydzielić można wśród nich trzy grupy gleb o różnej przydatności dla rolnictwa:

I. Najlepsze - bielcowe i brunatne - tworzą klasę bonitacyjną IIIa i IIIb. Są dobrze przewietrzane i nawadniane, odpowiednie dla wszelkich upraw polowych. Niestety tworzą tylko niewielkie enklawy rozproszone na terenie całej gminy.

II. Gleby o średniej przydatności dla rolnictwa to gleby bielcowe i brunatne, należące do IVa i IVb klasy bonitacyjnej gruntów ornych. Występują w centralnej części gminy.

III. Gleby o najniższej przydatności dla rolnictwa. Należą do nich gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne V i VI klasy bonitacyjnej. Ich niska przydatność predestynuje je pod zalesienie. Gleby te dominują na terenie gminy.

W dolinach rzecznych występują gleby murszowo - torfowe i czarne ziemie o nadmiernym stałym lub okresowym uwilgotnieniu. Są to słabe lub średnie użytki zielone IV i V klasy bonitacyjnej o charakterze trwałym.

Pod względem systematyki gleb na obszarze gminy Kępno wydzielono:

- 1) Gleby pseudobielicowe;
- 2) Gleby brunatne wylugowanie;
- 3) Gleby brunatne właściwe;
- 4) Gleby murszasto - mineralne;
- 5) Czarne ziemie;
- 6) Gleby pseudobielicowe zajmują znaczną część gminy.

Ad 1) Gleby wytworzone z gliny lekkiej wykazują w wierzchnich warstwach skład mechaniczny piasku gliniastego lekkiego. Zaliczono je do kompleksu 4-go żytniego, bardzo dobrego czyli pszenno - żytniego. Są one strukturalne i posiadają dobrze wykształcony poziom próchniczny. Stosunki wodno - powietrzne w tych glebach są właściwe.

Gleby wymienionego kompleksu zajmują 707.2 ha, tj. 8,70 % gruntów ornych gminy. Gleby tego typu występują w kilkudziesięciu konturach na terenie całej gminy. Większe powierzchnie we wsiach Świba, Olszowa, Ostrówiec, Kierzno.

Gleby tego samego typu, lecz wytworzone z piasku gliniastego lekkiego, średnio głębokie, podścielone gliną lekką, zaliczono do kompleksu 5-go żytniego, dobrego. Są to gleby lżejsze, mniej urodzajne niż gleby zaliczone do kompleksu 4-go. Na ogół są one wrażliwe na suszę i mniej zasobne w składniki pokarmowe. Zajmują one 438.9 ha tj. 17,7 % gruntów ornych gminy. Występują w niewielkich konturach w sąsiedztwie gleb kompleksu 4-go. Większe powierzchnie występują we wsiach Ostrówiec, Kierzno, Osiny.

Ad 2) Gleby brunatne wylugowane, występują na znacznym obszarze. Wytworzyły się z piasków słabogliniastych całkowitych podścielonych piaskiem luźnym, pyłem, rzadziej gliną lekką. Zaliczono je do kompleksu 6-go. Zajmują one 3032.3 ha tj. 37,5 % gruntów ornych gminy. Większe powierzchnie występują we wsiach: Mikorzyn, Mechnice, Krążkowy, Kierzenko.

Gleby wytworzone z piasków luźnych, całkowitych lub tylko w poziomie próchnicznym wykazujące cechy piasku słabogliniastego, zaliczono do kompleksu 7-go żytniego, najslabszego czyli żytnio - łubinowego. Zajmują one 2546.8 ha tj. 47 % gruntów ornych gminy. Występują w dużych konturach w północno - zachodniej części gminy, głównie we wsiach: Przybyszów, Rzetnia, Mikorzyn, Mechnice.

Ad 3) Gleby brunatne właściwe stanowią najmniejszą powierzchnię. Zajmują 211.7 ha tj. 2.6 % gruntów ornych gminy. Tworzą niewielkie kontury rozmieszczone we wschodniej części gminy. Wytworzone z gliny lekkiej lub średniej, niekiedy z domieszką pyłu, zaliczone są do kompleksu 2-go pszenno, dobrego. W wierzchnich warstwach wykazują cechy piasku gliniastego mocnego, którego miąższość nie przekracza 50 cm. Posiadają uregulowane stosunki wodne, są stosunkowo łatwe w uprawie. Osiąga się na nich wysokie plony wszystkich roślin uprawnych.

Ad 4) Gleby murszaste wytworzone z piasków słabogliniastych na piaskach luźnych zaliczono do kompleksu 9-go zbożowo - pastewnego, słabego. Gleby te wykazują okresowe wahanie w uwilgotnieniu, są zbyt wilgotne w okresie wiosennym, a latem zbyt suche. Na glebach tego kompleksu uprawia się owies, a w latach suchych - żyto, ziemniaki, buraki pastewne, marchew pastewną i kapustę pastewną.

Ad 5) Czarne ziemie zajmują niewielki obszar. Zalicza się je do kompleksu zbożowo - pastewnego mocnego. Wytworzyły się z ziem marglistych o dużej miąższości poziomym próchnicznym. Ze względu na okresowe (jesiennie - wiosenne) nadmierne uwilgotnienie, gleby te z natury żyzne nadają się pod uprawę roślin jarych o wyższych wymaganiach glebowych, a więc pszenicy jarej, buraków pastewnych, koniczyny czerwonej.

7.7.2. ANALIZA SWOT

GLEBY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- gleby klasy III i IV występujące na terenie gminy - monitoring chemizmu gleb ornich na terenie gminy	- stosowanie środków ochrony roślin i nawozów w rolnictwie - brak gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych I i II - znaczna przewaga gleb słabych i bardzo słabych
SZANSE	ZAGROŻENIA
- edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony powierzchni ziemi oraz promowanie rolnictwa ekologicznego - rozwój ekologicznego rolnictwa	- degradacja gleb związana z rolnictwem - zagrożenie związane z erozją

7.7.3. ZAGROŻENIA

Z uwagi na fakt, iż znaczna część gminy Kępno to tereny uprawne, istotny wpływ na środowisko glebowe ma rolnictwo. Wynika to z faktu, iż obejmuje ono swoim oddziaływaniem duży obszar i powoduje zasadnicze zmiany w środowisku naturalnym. Najbardziej istotne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gruntów to:

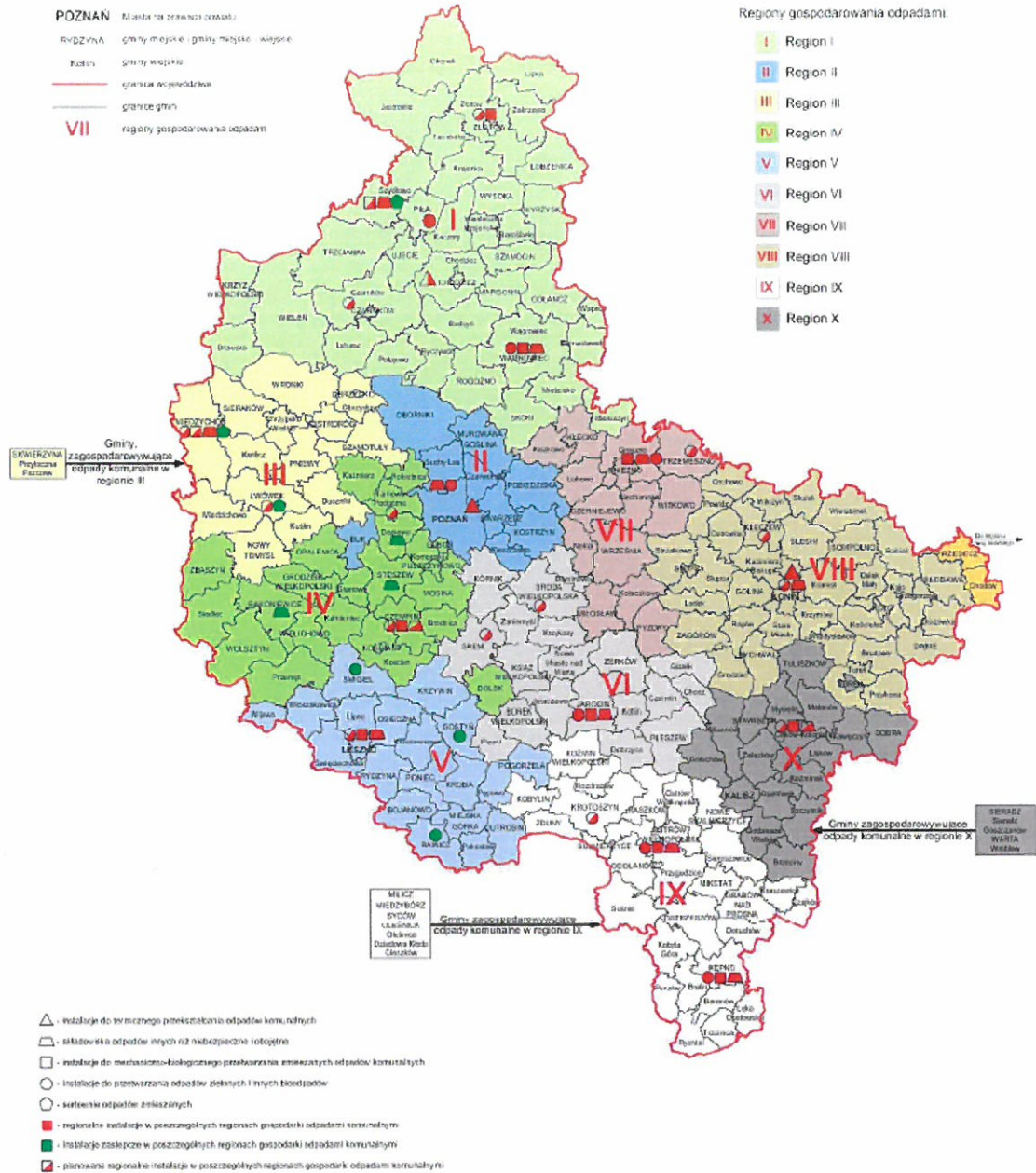
- stosowanie na całej powierzchni upraw polowych środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- zakwaszenie gleb na terenie gminy.

7.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

7.8.1. STAN WYJŚCIOWY

Podstawą prawną regulującą gospodarowanie odpadami na terenie województwa wielkopolskiego jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym” jest to jeden z elementów służących do osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz wypełnienie wymogu ustawowego wyrażonego w nowej ustawie o odpadach. Obowiązująca ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.) zniósła obowiązek opracowywania gminnych i powiatowych planów gospodarki odpadami.

Gmina Kępno należy do regionu IX gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim, co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 6. Podział województwa wielkopolskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Granicę regionu IX gospodarowania odpadami przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 7. Region IX gospodarowania odpadami na terenie województwa wielkopolskiego.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Wykaz instalacji obsługujących region IX do którego przynależy gmina Kępno przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 17. Instalacje MBP – mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji	Technologia	Zdolności przerobowe roczne cz. mech. [Mg/rok]	Zdolności przerobowe roczne cz. biol. [Mg/rok]	Uwagi
1.	ZZO Olszowa Instalacja MBP	Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o., ul. Bursztyńska 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztyńska 55, Olszowa, 63-600 Kępno	RIPOK	M: sort. mech.-autom. B - stabilizacja tlenowa, reaktory zamknięte	34 500	17 250	Planowana rozbudowa, wprowadzenie pracy na 2 zmiany cz. mech. 50.000 Mg/rok cz. biologiczna 34 500 Mg/rok
2.	RZO Ostrow instalacja MBP	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. ul. Partyzancka 27 63-400 Ostrow Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrow Wielkopolski	RIPOK	M: uniwersalna sortownia z separatorami automatycznymi, B: stabilizacja tlenowa w reaktorach zamkniętych	75 703	38 818	Planowana rozbudowa cz. biologicznej – budowa instalacji fermentacji o przepustowości 20.000 Mg/rok
	SUMA					110 203	56 068	Łączna przepustowość cz. Mechanicznej 125 703 Mg

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Tabela 18. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów.

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji RIPOK/IZ	Technologia	Zdolności przerobowe roczne [Mg/rok]	Uwagi
1.	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o., ul. Bursztyńska 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztyńska 55, Olszowa, 63-600 Kępno	RIPOK	kompostownia przyzmoowa	3 000	Planowana rozbudowa do przepustowości 5 000 Mg/rok
2.	Kompostownia przyzmoowa odpadów zielonych i innych bioodpadów	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrow Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrow Wielkopolski	RIPOK	kompostownia przyzmoowa	1 643	Planowana modernizacja technologii do przepustowości 5 000 Mg/rok
3.	Kompostownia przyzmoowa	Związek Międzygminny "EKO SIODEMKA" ul. Kołtataja7, 63-700 Krotoszyn	m. Kobylin, gm. Kobylin	Planowany RIPOK	kompostownia przyzmoowa	2 000	
	SUMA					6 643	

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

Tabela 19. Składowiska RIPOK do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność zapełniona [m ³]	Pojemność pozostała [m ³]	Masa odpadów przyjętych w 2014 r. [Mg]	Uwagi
1.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 1/3	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wlkp.	RIPOK	325 000	64 000	261 000	39 830	
2.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 1/4	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wlkp.	Planowany RIPOK	325 000	0	325 000	0	
3.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 1	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	RIPOK	65 500	0	63 787	1 713	
4.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 2	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	Planowany RIPOK	211 500	0	211 500	0	
	SUMA				927 000	64 000	861 287	41 543	

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu IX, w przypadku, gdy znajdująca się w nim instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn są:

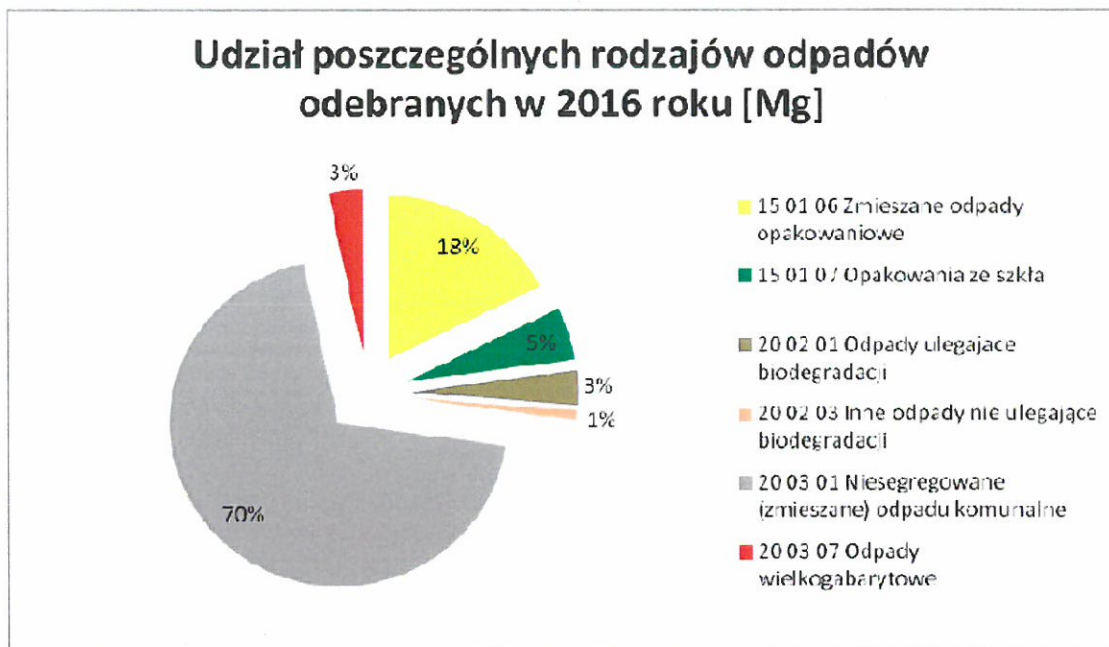
- a) w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – instalacje RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych z Regionu IX i Regionu X,
- b) w zakresie składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowiska RIPOK z Regionu IX,
- c) w zakresie przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów – wzajemnie między sobą instalacje RIPOK z Regionu IX oraz pozostałe instalacje RIPOK do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów zlokalizowane we wszystkich regionach województwa wielkopolskiego, (jeśli RIPOK z Regionu IX nie będą mogły przyjąć odpadów).

Od lipca 2014 odpady z gminy Kępno trafiają do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o. Oprócz obsługi gminy Kępno, do Zakładu trafiają również odpady z 12 innych gmin: Bralin, Doruchów, Dziadowa Kłoda, Łęka Opatowska, Międzybórz, Oleśnica, Miasto Oleśnica, Perzów, Rychtal, Syców, Trzcinica. Całkowita liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów wynosi ok. 136 595.

Powstały ZZO Olszowa zapewnia przyjęcie i zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych, surowców wtórnych (w tym m.in.: makulatury, tworzyw sztucznych, szkła, metali), odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych, odpadów zielonych oraz odpadów niebezpiecznych. Funkcjonuje tam również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Gospodarka odpadami na terenie gminy Kępno

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych rodzajów odpadów w całej masie odpadów odebranych w 2016 roku od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Kępno.

Wykres 5. Udział poszczególnych rodzajów odebranych w 2016 roku.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Kępno.

Odpady zmieszane (frakcja mokra) stanowiły 70% wszystkich zebranych odpadów. Następnie 18% stanowią odpady suche, 5% szkło 3% odpady biodegradowalne (zielone), 3% odpady wielkogabarytowe oraz 1% odpady z cmentarzy. W porównaniu z rokiem 2015 udział odpadów zmieszanych zwiększył się o 1% (z 69% do 70%) a udział zmieszanych odpadów opakowaniowych wzrósł o 2% (z 16 do 18%).

W 2016 roku od właścicieli nieruchomości odebrano 7903,6 Mg odpadów. Dodając do tego odpady dostarczone na PSZOK – 713,1 Mg otrzymano łączną masę odpadów komunalnych odebranych i zagospodarowanych przez Gminę Kępno w ilości 8616,7 Mg.

Wyliczenie poziomu redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, poziomów recyklingu oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów pochodzących z sektora komunalnego, odbywa się na podstawie sprawozdań kwartalnych przekazywanych przez firmy odbierające odpady od właścicieli nieruchomości, a więc od wiarygodność danych jest uzależniona od tych firm.

Osiągnięte poziomy na terenie gminy Kępno w ostatnich latach przedstawiono w poniżej tabeli.

Tabela 20. Osiągnięte poziomy na terenie gminy Kępno w ostatnich latach.

	2012 rok	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok
Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	16,81%	29,69%	60,23%	76,91%	43,72%
Poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego	73,80%	83,52%	77,19%	34,14%	29,29%

użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych					
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	31,47%	16,57%	63,1%	100%	100%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Kępno.

Wyroby azbestowe

Na terenie gminy Kępno występują wyroby azbestowe, których ilość została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 21. Zinventaryzowane, unieszkodliwione i pozostałe do unieszkodliwienia wyroby azbestowe na terenie gminy Kępno.

Gmina	Zinventaryzowane	Unieszkodliwione	Pozostałe do unieszkodliwienia
Kępno	972 475	298 894	673 581

Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl

Mieszkańcy gminy na bieżąco są informowani o możliwości skorzystania z dofinansowania na usunięcie odpadów zawierających azbest.

Mieszkańcy gminy Kępno mają gwarancję bezpłatnego pozbycia się odpadów i otrzymują dokumenty świadczące o należyтым ich unieszkodliwieniu.

7.8.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - sprawny system odbioru i zagospodarowania odpadów - osiągnięte poziomy recyklingu - instalację regionalne do przetwarzania odpadów na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy - wysokie koszty dla mieszkańców związane z systemem gospodarowania odpadami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie poziomu recyklingu na terenie gminy - możliwość dofinansowania kosztów transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z WFOŚiGW - edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczający poziom selektywnie zebranych odpadów na terenie gminy - brak środków finansowych na usuwanie azbestu - wzrost opłat dla mieszkańców za system gospodarowania odpadami na terenie gminy

7.8.3. ZAGROŻENIA

Zagrożenia dotyczące gospodarki odpadami na terenie gminy Kępno związane są z:

- nieprawidłowymi praktykami dotyczącymi gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa),
- występowaniem wyrobów zawierających azbest, które nie zostały jeszcze unieszkodliwione.

7.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

7.9.1. STAN WYJŚCIOWY

Na obszarze gminy Kępno stwierdzono występowanie kilkunastu gatunków roślin objętych ochroną prawną.

Rośliny objęte ochroną ścisłą:

- krzewy i krzewinki: wawrzynek wilczełyko */Daphne mezereum/*, wiciokorzew (suchodrzew) pomorski */Lonicera periclymenum/*;
- sztucznie wprowadzane, zagrożone wyginięciem: brzoza niska */Betula humilis/*, bagno zwyczajne */Ledum palustre/*;
- rośliny zielne: widłak goździsty */Lycopodium clavatum/*, widłak jałowcowaty */Lycopodium annotinum/*, widłak spłaszczony */Diphasiastrum complanatum/*, widłak wroniec */Huperzia selago/*, roszciki */Drosera/*, kosaciec syberyjski */Iris sibirica/*, storczyki */Orchis/*.

Rośliny objęte ochroną częściową:

- krzewy i krzewinki: bluszcz pospolity */Hedera helix/*, barwinek pospolity */Vinca minor/*, grąźel żółty */Nuphar lutea/*, porzeczka czarna */Ribes nigrum/*, kruszyna pospolita */Frangula alnus/*, kalina koralowa */Viburnum opulus/*.
- rośliny zielne: konwalia majowa */Convallaria maialis/*, paprotka zwyczajna */Polypodium vulgare/*.

Na terenie gminy występują następujące gatunki podlegające ochronie spośród grzybów: szmaciaki */Sparassis/*, podgrzybek pasożytniczy */Xerocomus parasiticus/* oraz płucnica islandzka */Cetraria Islandica/*, a także spośród porostów: chrobotkowate */Cladoniaceae/*.

Jeśli chodzi o świat zwierzęcy Kotliny Kępińskiej to nie wyróżnia się niczym specjalnym od obszarów przyległych. Z większych ssaków w lasach spotkać można: jelenie (*Carvus elephus*), sarny (*Cervus capreolus*) i dziki (*Sus scrofa*). Dostyc często występują tu lisy (*Canis vulpes*) żyjące w lasach, bądź w remizach. Sporadycznie spotyka się borsuka (*Mustela martes*) oraz łasicę (*Foeterius vulgaris*), występującą wśród pól. Pospolitym zwierzęciem jest tchórz (*Foesterius putorius*). Żyje tu również wiele

wiewiórek (*Sciurus vulgaris*), a na polach występują licznie zające (*Lepus europaeus*) oraz budujące podziemne nory i spizarnie chomiki (*Cricetus frumentarius*).

Wśród ptaków obserwuje się dużą różnorodność (stwierdzono występowanie około 100 gatunków). Żyją tu między innymi: kuropatwy, przepiórki, bażanty łowne, bociany, łabędzie, kaczki krzyżówki i cyranki, wróble, wrony, jaskółki, sikory i inne.

Do najcenniejszych gatunków spośród ptaków objętych ochroną ścisłą należą: kszyc (*Gallinago gallinago*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), słowik szary (*Luscinha luscinia*), łabędź (*Cyginæ*), gołębiarz (*Accipter gentilis*) oraz dzięcioł zielony (*Picus viridis*).

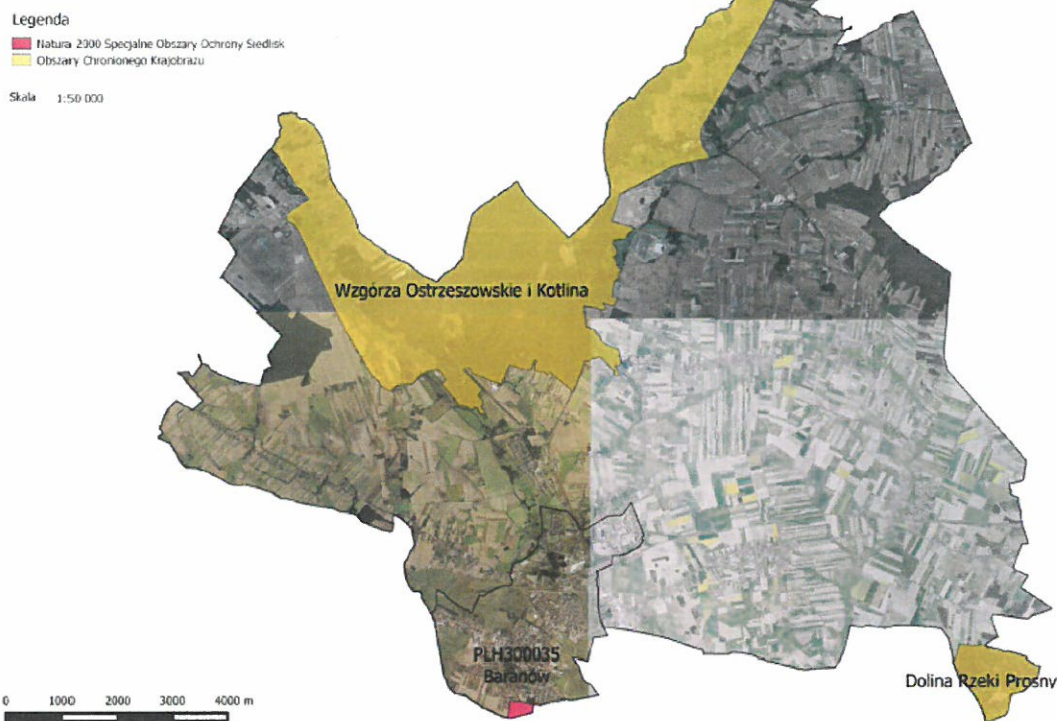
7.9.2. OBSZARY CHRONIONE

Pojęcie ochrona przyrody oznacza ogół działań ukierunkowanych na zachowanie w niezmienionym lub optymalnym stanie przyrody ożywionej i nieożywionej, a także krajobrazu. Głównym celem ochrony przyrody jest utrzymanie stabilności ekosystemów i procesów ekologicznych oraz zachowanie różnorodności biologicznej.

Na terenie gminy Kępno występują następujące formy ochrony przyrody:

- pomniki przyrody,
- obszar chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000.

Obszary chronione na terenie gminy Kępno

Rysunek 8. Lokalizacja powierzchniowych form ochrony przyrody na obszarze gminy Kępno.

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kępno na lata 2015-2020.

Obszar Natura 2000

Baranów (PLH300035) - obszar położony jest w południowych okolicach miasta Kępno. Składa się na podmokłe łąki użytkowane ekstensywnie. Teren rozcina nasyp nieczynnej linii kolejowej Kępno-Namysłów. Obszar ten tworzą podmokłe łąki w okolicach miasta Kępna przylegające do jego granicy południowej, na wysokości cmentarza ewangelickiego i ogródków działkowych. łąki te tworzone są przez kompleksy zbiorowisk: Angelico- Cirsetum oleracei (Calthion), Filipendulo-Geranium palustris (Filipendulion), Caricetum gracilis (Magnocaricion), Phragmitetum (Phragmition) i użytkowane są ekstensywnie. Teren rozcięty jest przez nasyp nieczynnej już linii kolejowej Kępno-Namysłów. Utrzymanie wysokiego nasypu likwidowanej linii kolejowej dla zachowania stanowiska *Lycaena helle* jest niezbędne, gdyż stanowi ochronę przed wiatrem dla niezbyt dobrze latających imago tego modraszka.

Obszary chronionego krajobrazu

„Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotliny Odolanowska” utworzony rozporządzeniem Nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” należą do najbardziej wartościowych i najciekawszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym obszarów w regionie. Wzgórza Ostrzeszowskie są najwyższą

częścią Wału Trzebnickiego a Kotlina Odolanowska jest malowniczym obniżeniem terenu, częściowo zalesionym, z rozległymi łąkami i licznymi stawami rybnymi.

„Dolina rzeki Proсны” utworzony rozporządzeniem nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Proсны”. Powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu na terenie gminy Kępno wynosi 115 ha. Są to lasy, które stanowią 0,1% powierzchni ogólnej chronionego krajobrazu. Szczególny walor krajobrazowy nadaje Prośnie powtarzające się regularnie występowanie na przemian brzegów wklęsłego i wypukłego. Skarpy przybrzeżne koryta rzeki porastają łągi zboczowe oraz zarośla wiklinowe. W części przybrzeżnej oraz w starorzeczach doliny Proсны występuje ok. 50 różnego typu naturalnych i seminaturalnych zbiorowisk roślinnych. Na terenie tym spotkać można wiele roślin chronionych, w tym takich jak grzebień biały, grążel żółty, kruszyna pospolita. Swoje miejsca lęgowe mają tu też chronione gatunki ptaków - m. in. gołębiarz, łabędź niemy, błotniak stawowy, czajka, niteczka, dudek, kobuz.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Kępno zarejestrowanych jest 10 pomników przyrody. Są to:

1. Sosna pospolita (*Pinus silvestris*), – ustanowiona pomnikiem przyrody decyzją nr RLoP-4101-938/72 z 1972-08-17. Obwód 242 cm, o prostym pniu zakończonym parasolowatą koroną, kora na pniu w dolnej części popękana, brunatna; w górnej części łuszczącą się, pomarańczowo rudawa. Rośnie przy drodze krajowej Nr 11 Kępno - Ostrzeszów, w miejscowości Kliny po przeciwnej stronie domu nr 1.
2. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), - ustanowiona pomnikiem przyrody decyzją nr RLoP-4101-939/72 z 1972-08-17. Obwód 653 cm, wysokie, rozrośnięte drzewo z grubym pniem, rozszerzona korona - rozpiętość 25 m, w średniej kondycji zdrowotnej. Rośnie na terenie posesji Ryszarda i Marii Latusek nr 2 w Szklarcze Mielęckiej za budynkami.
3. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), - ustanowiona pomnikiem przyrody decyzją nr RLoP-4101-940/72 z 1972-08-17. Obwód 720 cm, wysokie, drzewo liściaste z grubym pniem rozgałęziającym się na dwie strony, szeroko wysklepiona, kopulasta korona, rozpiętość 25 m, wiek 350 lat, widziane zmiany chorobowe. Rośnie na terenie posesji Alojzego Nowaka nr 52 w Olszowej przed budynkiem mieszkalnym.
4. Cis pospolity (*Taxus baccata*) - ustanowiony pomnikiem przyrody decyzją RLoP-4101-942/72 z 1972-08-17. Obwód 300 cm na wysokości 0,6 m, rozgałęzia się na pięć konarów, drzewo krzaczaste w średniej kondycji zdrowotnej z rozległą martwicą w środkowej części i dolnej pnia, rozpiętość korony 5 m. Rośnie w obrębie zabudowań drogi nr 8 w Olszowej na terenie posesji Rzepka Eugeniusz i Genowefa nr 49.
5. Dąb Szypułkowy (*Quercus robur*) - ustanowiony pomnikiem przyrody decyzją RLoP-4101-943/72 z 1972-08-19. Obwód 465 cm, prosty pień dobrze wyrośnięty z wysoko rozpostartą regularną koroną,

- konary grube z korą chropowatą o zdrowej kondycji. Rośnie na terenie posesji Alojzego Nowaka nr 52 w Olszowej pomiędzy budynkami.
6. Aleja dębowa licząca 185 dębów szypułkowych (*Quercus robur*) w kierunku Domanina jest 89, Mikorzyn - Mechnice 96 dębów o obwodzie od 72 - 429 cm, drzewa w średniej kondycji zdrowotnej, kilka zniszczonych, kora chropowata bądź głęboko spękana, pień walcowaty z wysoko rozpartymi konarami tworzące pucharowatą koronę. Rosną przy drodze powiatowej z Mikorzyna do Mechnic na odcinku 1 km oraz przy drodze gminnej na odc.1,5 km z Mikorzyna w kierunku Domanina.
 7. Grupa pięciu dębów szypułkowych (*Quercus robur*), o obwodzie 386 cm, 212 cm, 254 cm, 260 cm, 347 cm, drzewa okazałe z wysokimi konarami i pucharowatą koronę. rośnie na terenie parku w Mikorzynie opodal pałacu.
 8. Grupa trzech dębów szypułkowych (*Quercus robur*), o obwodzie 375 cm, 375 cm, 497 cm, u dwóch rozszerzone korony drzew, okazałe całościowo, trzecie rozpostarte wysoko z uszkodzeniem piorunowym. rośnie przy drodze polnej w rejonie wsi Domanin.
 9. Wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*), o obwodzie 552 cm, drzewo o szerokiej, pucharowato rozszerzonej ku górze koronie, nasada pnia rozszerzona na dwie odnogi, o zadawalającym stanie, kora ciemnoszara. Rośnie na terenie parku wiejskiego w Myjomicach przed pałacem.
 10. Dąb Szypułkowy (*Quercus robur*), o obwodzie 443 cm, drzewo wyniosłe, całościowo okazałe, kora chropowata, gruby pień z potężnymi, rozłożystymi konarami tworzące kopulastą koronę, wiek ok. 200 lat. rośnie przy ul. Orzeszkowej obok synagogi w Kępnie.

7.9.3. LASY

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie gminy Kępno wynosi 1 749,60 ha, co daje lesistość na poziomie 14,12 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest zatem niższy niż średnia krajowa, która wynosi 30,0 %.

Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22. Struktura gruntów leśnych na terenie gminy Kępno.

Rodzaj własności	Powierzchnia [ha]
Lasy publiczne ogółem	1 285,60
Lasy publiczne Skarbu Państwa	1 165,85
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	1 148,18
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	17,67
Lasy publiczne gminne	2,90
Lasy prywatne	464,00

Lasy ogółem	1 749,60
-------------	----------

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS (dane na 31.12.2016 r.).

Lasy na terenie gminy Kępno należą administracyjnie do nadleśnictwa Syców. Nadleśnictwo Syców będące jednostką Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu obejmuje swym zasięgiem tereny pogranicza Wielkopolski, Dolnego Śląska i Opolszczyzny. Przeważająca większość siedlisk to siedliska żyzne i średnio żyzne, zajmowane przez bory i lasy mieszane, w których głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita. Ekotyp sosen rosnących na terenie nadleśnictwa - sosna rychtalska - uważany jest przez naukowców i leśników za jeden z najbardziej wartościowych w kraju.

Lasy liściaste zachowały się w nielicznych miejscach. W ich skład oprócz buka, wchodzi szereg innych drzew, tj. obydwa występujące gatunki dębu: szypułkowy (*Quercus robur*) i bezszypułkowy (*Quercus sessilis*), grab (*Carpinus betulus*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), klon polny – paklon (*Acer campestre*), dwa gatunki lipy - szerokolistna (*Tilia platyphyllos*) oraz drobnolistna (*Tilia cordata*) i inne.

Wśród lasów liściastych wyróżniamy łągi czyli zespoły roślinne zalewanych den dolinnych. Niegdyś okolice Kępna bujnie porastały właśnie tego typu lasy. Dziś należą już do rzadkości wskutek uregulowania rzek Niesób i Jamicy oraz przeprowadzenia prac melioracyjnych mających na celu obsuszenie terenów Kotliny Kępińskiej, a za co tym idzie zajmowanie żyznych namulów rzecznych pod uprawę. Zachowane resztki tych lasów rosną wyspowo wzdłuż rzeczek i strumieni oraz dalej od koryt rzecznych. Głównymi przedstawicielami są tu olchy, jesiony, różnego rodzaju wierzby, wiązy, jawory, dęby. Runo lasów łągowych jest bardzo wysokie i gęste. W jego skład wchodzi przeważnie byliny, takie jak np. pokrzywa, jeżyna.

7.9.4. ANALIZA SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - obszary chronione cenne przyrodniczo - bogactwo flory i fauny 	<ul style="list-style-type: none"> - lesistość gminy niższa od wartości krajowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość uzyskania zewnętrznych środków finansowanych na realizację zadań związanych z ochroną zasobów przyrodniczych - możliwość znacznego zwiększenia lesistości poprzez zalesienie gruntów marginalnych dla rolnictwa - kształtowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, obejmujących aktywne biologiczne ekosystemy łąkowe, bagienne, wodne i leśne, które mają zasadniczy wpływ na utrzymanie równowagi biologicznej w środowisku przyrodniczym 	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa - obniżenie wskaźnika lesistości gminy poprzez niewłaściwą gospodarkę leśną - zajęcie terenów cennych przyrodniczo pod realizację przedsięwzięć, które nie są objęte ochroną w formie obszarów chronionych

7.9.5. ZAGROŻENIA

Do zagrożeń dotyczących zasobów przyrodniczych na terenie gminy zaliczyć należy:

- brak zabezpieczenia cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów poprzez nie objęcie ich formami ochrony przyrody,
- brak szczegółowych inwentaryzacji przyrodniczych terenów i obiektów cennych przyrodniczo oraz miejsc zagrożonych,
- ubożenie flory i fauny na skutek zanieczyszczenia środowiska.

Do zagrożeń siedlisk leśnych na terenie gminy Kępno należą:

- zanieczyszczenia środowiska - zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może niszczyć tkanki roślin lub wpływać na ograniczenie fotosyntezy. W większym stopniu dotyka on drzew iglastych.
- pożary – źródłem pożarów lasów z uwagi na rolniczy charakter gminy może być wypalanie traw. Innym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka leśna. Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru zaleca się przeprowadzanie akcji mających na celu edukację ludności w zakresie przeciwdziałania pożarom.
- szkodniki oraz pasożyty – choroby wywoływane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych zwłaszcza, że w dalszym ciągu ich duża część to monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzania do zalesień domieszek innych gatunków drzew.

7.10. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

7.10.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. W Polsce przygotowano „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również wzrost gospodarczy.

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego. Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom, jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody, w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będą do zaobserwowania również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość. Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień, a także osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale również na zboczach dolin rzecznych. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry, a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową. Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Wpływ zmian klimatu:

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Na terenie gminy losowo występują gwałtowne opady, wichury, śnieżyce, które mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia. Zagrożenie klęskami żywiołowymi jest w gminie Kępno podobne jak dla innych gmin tego regionu.

7.10.2. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 519) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Jak wynika z definicji poważnej awarii, jej źródłami mogą być:

- procesy przemysłowe i magazynowanie substancji niebezpiecznych,
- transport materiałów niebezpiecznych.

Na terenie gminy losowo występują gwałtowne opady, wichury, śnieżyce, które mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia. Zagrożenie klęskami żywiołowymi jest w gminie Kępno podobne jak dla innych gmin tego regionu.

W 2016 roku na terenie gminy Kępno nie było zakładów należących do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii. Żadnego zakładu nie zaklasyfikowano do grupy Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnych awarii. W gminie Kępno nie było również zakładów należących do grupy Zakładów Pozostałych mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska. Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

W roku 2016 na terenie gminy Kępno nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.

Zagrożenie powodziowe

Według informacji Regionalnego Zarządu Urządzeń Wodnych i Melioracji w okresie obfitych opadów stan wód w rowach i rzekach podnosi się, lecz po wykonaniu całego szeregu melioracji, rzeki tylko nieznacznie wylewają, nie wyrządzając większych szkód. W dużym stopniu zjawisko wylewów rzek potęguje brak większych powierzchni leśnych, które pełniłyby rolę lasów wodochronnych utrzymując pewien stały poziom wilgoci w glebie. Obszar gminy charakteryzuje się małą zasobnością wodną zlewni.

Na obszarze miasta i gminy nie występuje zjawisko zagrożenia powodziowego, brak jest obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Transport materiałów niebezpiecznych

Główne zagrożenia na terenie gminy Kępno mogą powodować awarie powstające podczas transportu materiałów niebezpiecznych: w wyniku kolizji drogowej bądź kolejowej, a także rozszczelnienia cystern kolejowych lub autocystern oraz przesył produktów ropopochodnych. Transport drogowy stanowi najpoważniejsze zagrożenie w transporcie substancji niebezpiecznych, ze względu na dużą ilość i różnorodność przewożonych substancji.

8. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

8.1.1. CELE, KIERUNKI ZADANIA INTERWENCJI

Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli. Oprócz tego wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano jednostkę odpowiedzialną za wykonanie zadania, zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Tabela 13. Cele Programu ochrony środowiska, kierunki interwencji, zadania.

Lp	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik		Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa				
GLÓWNE OBSZARY INTERWENCJI								
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy	Liczba nowych instalacji OZE [szt.] moc instalacji OZE [MWh]		Realizacja działań w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Kępno na lata 2015-2020	Budowa instalacji wykorzystujących OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach spółek komunalnych	Gmina Kępno, Spółki komunalne	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Liczba termomodernizowanych budynków [szt.]			Termomodernizacja prywatnych budynków jednorodzinnych	Gmina Kępno, mieszkańcy	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Liczba wymienionych kotłów [szt.]			Wymiana indywidualnych węglowych źródeł ciepła na energooszczędne np. gaz lub podłączenie do m.s.c.	Gmina Kępno, mieszkańcy, przedsiębiorcy	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Liczba wymienionych oprav [szt.]			Sukcesywna wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne (w tym na LED)	Gmina Kępno	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Stopień redukcji emisji		Realizacja działań naprawczych w ramach programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej	Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa	Gmina Kępno, mieszkańcy, przedsiębiorcy, inne jednostki	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

				state	
	Stopień redukcji emisji			Obniżenie emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną – działania ograniczające straty ciepła	Gmina Kępno, mieszkańcy, przedsiębiorcy, inne jednostki
	Długość remontowanych dróg [km]			Remonty/przebudowa dróg gminnych	Gmina Kępno
	Długość zmodernizowanych dróg [km]		Poprawa warunków infrastruktury drogowej ²	Modernizacja dróg powiatowych	Powiat Kępiński
	Liczba przeprowadzonych kontroli			Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Poznaniu
	Liczba rozpisanych przetargów na modernizację/przebudowę dróg, które uwzględniają takie zapisy		Ochrona środowiska przed hałasem	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	- brak przeprowadzanych kontroli
2.	Zagrożenia hałasem	Poprawa stanu klimatu akustycznego			Gmina Kępno, zarządcy dróg
					- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych - Przedłużający się termin inwestycji
					- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych - Przedłużający się termin inwestycji
					- brak wprowadzania odpowiednich zapisów w SIWZ

² Kierunek interwencji dotyczy także zagrożenia przed hałasem.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

3	Pola elektromagnetyczne	Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego o do środowiska na terenie gminy	Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego Istnienie rejestru źródeł promieniowania elektromagnetycznego Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Wprowadzenie standardów akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy	Gmina Kępno Gmina Kępno, inne jednostki Gmina Kępno	- Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego - Brak możliwości technicznych do realizacji inwestycji - Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
4	Gospodarowanie wodami	Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Liczba przeprowadzonych kontroli jakości wód na terenie gminy	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła	Prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód	WIOS w Poznaniu	- Brak prowadzenia monitoringu - Zanieczyszczenia ze strony mieszkańców i przedsiębiorców
5	Gospodarka wodno-ściekowa	Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa służąca poprawie jakości wód	Długość zmodernizowanych sieci wodociagowych i kanalizacyjnych [km]	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Bieżąca modernizacja sieci wodociagowej i kanalizacyjnej	Gmina Kępno	- Brak działań w zakresie bieżącej modernizacji sieci wodociagowej i kanalizacyjnej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów [ha]	Osiągnięty poziom recyklingu [%]	Prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami	Ochrony Środowiska	Właściciele gruntów	- brak zainteresowania ze strony właścicieli gruntów
							Właściciele gruntów	- Brak możliwości technicznych do realizacji zadania - Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania
9	Zasoby przyrodnicze	Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej	Powierzchnia obiektów i obszarów chronionych [ha]	Masa usuniętych wyrobów azbestowych [Mg]	Realizacja Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Kępno, mieszkańcy, inne jednostki	Rekultywacja terenów zdegradowanych,	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych - Małe zainteresowanie mieszkańców
							Rekultywacja terenów zdegradowanych,	- Dewastacja ze strony mieszkańców i turystów - brak zgody posiadaczy nieruchomości
			Powierzchnia nasadzeń [ha]		Nasadzenia zieleni w parku miejskim	Gmina Kępno		- Brak realizacji inwestycji

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

				Nasadzenia niskie skweru przy al. Marcinkowskiego	Gmina Kępno	- Brak realizacji inwestycji
				Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	- Dewastacja ze strony mieszkańców, - szkoczniki, - niekorzystne warunki atmosferyczne (wichury) - pożary
				Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego	Gmina Kępno	- Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
				Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V, VI klasy oraz wieloletnie odłogi)	Gmina Kępno	- Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
				Zwiększanie powierzchni obszarów chronionych i leśnych		
	Powierzchnia nasadzeń [ha]					
		Powierzchnia gruntów leśnych [ha]				
			Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego			
			Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego			
				Powierzchnia lasów [ha]	Nadleśnictwo, właściciele gruntów	- Brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

10	Zagrożenia poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii	Liczba przeprowadzonych inwestycji	Poprawa stanu przygotowania gminy do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP	Modernizacja OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem	Gmina Kępno, inne jednostki	- Przedłużający się termin inwestycji
				Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców gminy w przypadku wystąpienia zagrożeń życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Gmina Kępno, OSP, inne jednostki	-
11	Edukacja ekologiczna	Edukacja ekologiczna mieszkańców	Liczba przeprowadzonych szkoleń	Zwiększanie świadomości ekologicznej	Działania edukacyjne w szkołach na terenie gminy	Gmina Kępno	- Brak działań w tym zakresie
			Liczba ulotek i broszur [szt.]		Druk broszur i ulotek informacyjnych	Gmina Kępno	- Brak działań w tym zakresie

Źródło: Opracowanie własne.

8.1.2. HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych gminy Kępno oraz zadań monitorowanych, opracowany w celu ochrony środowiska na terenie gminy. Pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji gminy. Natomiast pod zadaniami monitorowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków samorządów gminnych, instytucji i przedsiębiorstw, osób fizycznych oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wyższego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom centralnym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

Tabela 14. Harmonogram realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem
Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)					Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)				Źródła finansowania	
			2017	2018	2019	2020	2021-2024	razem					
Zadania własne													
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa instalacji wykorzystujących OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach spółek komunalnych	Gmina Kępno, Spółki komunalne									W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Termomodernizacja prywatnych budynków jednorodzinnych	Gmina Kępno, mieszkańcy									W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Wymiana indywidualnych węglowych źródeł ciepła na energooszczędne np. gaz lub podłączenie do m.s.c.	Gmina Kępno, mieszkańcy, przedsiębiorcy									W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Sukcesywna wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne(w tym na LED)	Gmina Kępno								700 000		środki własne, inne środki
		Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niesprawnych urządzeń na paliwa stałe	Gmina Kępno, mieszkańcy, przedsiębiorcy, inne jednostki								8 473 000		środki własne, inne środki
		Obniżenie emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną – działania ograniczające straty ciepła	Gmina Kępno, mieszkańcy, przedsiębiorcy, inne jednostki							6 246 000		Środki własne, inne środki	
		Remonty/przebudowa dróg gminnych	Gmina Kępno								W miarę potrzeb	środki własne, inne środki	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

		Zadania monitorowane					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Modernizacja dróg powiatowych	Powiat Kępiński					
		Zadania własne						
		Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	Gmina Kępno, zarządcy dróg				W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
2	Zagrożenia hałasem	Wprowadzanie standardów akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Kępno				Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp	-
		Zadania monitorowane						
		Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Poznaniu				W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Zadania własne						
		Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	Gmina Kępno, inne jednostki				Brak kosztów dodatkowych	-
3	Pola elektromagnetyczne	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego gminy	Gmina Kępno				Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

		Zadania własne i monitorowane				środki własne, inne środki	
4	Gospodarowanie wodami	Prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód	WIOŚ w Poznaniu			W ramach monitoringu państwowego	
				Zadania własne			
5	Gospodarka wodno -ściekowa	Bieżąca modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Gmina Kępno			W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych	Gmina Kępno			50 000	środki własne, inne środki
		Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	Gmina Kępno			1 500 000	środki własne, inne środki
		Zadania własne					
6	Zasoby geologiczne	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	Gmina Kępno			Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp i innymi dokumentami	-
		Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	Gmina Kępno			Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp i innymi dokumentami	-
		Zadania monitorowane					
7	Gleby	Wdrażanie zasad „Dobrych Praktyk Rolniczych” oraz promowanie rolnictwa ekologicznego	Gmina Kępno, właściciele gruntów			W miarę potrzeb	środki własne, inne środki

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

		Polepszanie kultury rolnej oraz zmianowanie upraw	Właściciele gruntów							środki własne	
		Rekultywacja terenów zdegradowanych,	Właściciele gruntów							środki własne	
		Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska							środki własne, inne środki	
				Zadania własne							
		Całkowite usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy	Gmina Kępno, mieszkańcy, inne jednostki						5 000 000	Środki własne i inne, WFOŚiGW w Poznaniu	
				Zadania monitorowane							
		Zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, oraz innych niż niebezpieczne	Mieszkańcy							środki własne, inne środki	
				Zadania własne							
		Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Gmina Kępno, RDOŚ						10 000,00	środki własne, inne środki	
		Uwzględnienie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V i VI klasy oraz wieloletnie odłogi)	Gmina Kępno							-	
		Uwzględnianie w miejscowych planach	Gmina Kępno							-	
8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów										
9	Zasoby przyrodnicze										

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

	zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego						w ramach prac nad pzp	
	Nasadzenia zieleni w parku miejskim	Gmina Kępno					10 000,00	środki własne, inne środki
	Nasadzenia niskie skweru przy al. Marcinkowskiego	Gmina Kępno					10 000,00	środki własne, inne środki
Zadania monitorowane								
	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
	Zalesianie gruntów porolnych	Nadleśnictwo, właściciele gruntów					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
Zadania własne								
10	Zagrożenia poważnymi awariami	Modernizacja OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem	Gmina Kępno, inne jednostki				W zależności od potrzeb i dostępnych środków	Środki własne, inne środki
		Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Gmina Kępno, OSP, inne jednostki				15 000	Środki własne, inne środki

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

		Zadania własne						Środki własne, inne środki (WFOŚiGW)	
11	Edukacja ekologiczna	Działania edukacyjne w szkołach na terenie gminy	Gmina Kępno					40 000	Środki własne, inne środki (WFOŚiGW)
		Druk broszur i ulotek informacyjnych	Gmina Kępno					15 000	Środki własne, inne środki (WFOŚiGW)

Źródło: Opracowanie własne.

9. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi. Wdrażanie Programu powinno być zatem możliwe dzięki stworzeniu odpowiedniego systemu finansowego. Podstawowymi źródłami finansowania są środki publiczne (budżetowe państwa, gminy lub pozabudżetowe instytucji publicznych), prywatne (np. fundusze inwestycyjne) oraz prywatno-publiczne (np. ze spółek handlowych z udziałem gminy). Do głównych instrumentów finansowych gminy w zakresie ochrony środowiska należą opłaty oraz kary za korzystanie ze środowiska.

Potencjalne źródła finansowania zadań określonych w niniejszym Programie przedstawiono poniżej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

Publiczna instytucja finansowa, działająca jako państwowa osoba prawna. Głównym jej celem działania jest udzielanie wsparcia finansowego przedsięwzięciom służącym ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. Listę priorytetowych programów NFOŚiGW zatwierdza corocznie Rada Nadzorcza NFOŚiGW.

Zgodnie z „Listą priorytetowych programów NFOŚiGW na 2017 r.”, ustala się następujące programy:

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi:

- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach,
- Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych,
- Inwestycje w gospodarce ściekowej poza granicami kraju, w zlewni rzeki Bug.

2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi:

- Racjonalna gospodarka odpadami,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Geologia i górnictwo.

3. Ochrona atmosfery:

- Poprawa jakości powietrza,
- System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme).

4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów:

- Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej.

5. Międzydziedzinowe:

- Wsparcie Ministra Środowiska w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska,
- Zadania wskazane przez ustawodawcę,
- Wspieranie działalności monitoringu środowiska,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków,
- Edukacja ekologiczna,
- Współfinansowanie programu LIFE,
- SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych,
- Wsparcie przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki,
- Gekon – Generator Koncepcji Ekologicznych,
- Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju,
- Wsparcie dla Innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (WFOŚiGW)

Podstawowym zadaniem wojewódzkich funduszy jest finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu przewidzianych do dofinansowania w roku 2018

A. Ochrona wód i gospodarka wodna.

Priorytetem Funduszu jest wspieranie działań służących realizacji celów Dyrektywy 2000/60/WE (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) a w szczególności:

1. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa kanalizacji sanitarnych docierających istniejące oczyszczalnie, zawartych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
2. Porządkowanie gospodarki ściekowej zgodnie z właściwymi programami dla zlewni, powiatów lub gmin.
3. Mała retencja.
4. Budowa lub modernizacja urządzeń i budowli zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.
5. Budowa, rozbudowa i modernizacja instalacji związanych z gospodarką osadami ściekowymi.

B. Ochrona powietrza.

1. Ograniczenie niskiej emisji: w strefach i aglomeracjach dla których opracowano programy ochrony powietrza, na terenach zwartej zabudowy, w obiektach zabytkowych i na terenach chronionych.
2. Zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł.
3. Wdrażanie kompleksowych działań w zakresie oszczędności energii i poprawy efektywności energetycznej.

C. Ochrona powierzchni ziemi i zagospodarowanie odpadów zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.

1. Wdrażanie ponadlokalnych systemów gospodarki odpadami innymi niż obojętne i niebezpieczne.
2. Zabezpieczanie i rekultywacja nieczynnych oraz niespełniających wymagań składowisk na terenach objętych ponadlokalnymi systemami gospodarki odpadami oraz remediacja terenów zdegradowanych.
3. Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

D. Ochrona przyrody.

1. Czynna ochrona przyrody na terenach prawnie chronionych z uwzględnieniem zachowania różnorodności biologicznej zgodnie z zapisami planów ich ochrony lub planów zadań ochronnych oraz sporządzanie i wdrażanie planów ochrony lub planów zadań ochronnych.
2. Przyrodnicza rewaloryzacja parków zabytkowych.
3. Tworzenie i uzupełnianie zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie rolniczym.
4. Działania na rzecz utrzymania i odbudowy populacji zagrożonych i zanikających rodzimych gatunków flory i fauny.

E. Edukacja ekologiczna.

1. Rozwój ośrodków edukacyjnych i przyrodniczych, tworzenie i rozwój ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych i ekologicznych.
2. Upowszechnianie wśród społeczeństwa zachowań przyjaznych środowisku poprzez publikacje wydawane drukiem i w wersji elektronicznej, dotyczące obszaru województwa wielkopolskiego.
3. Podnoszenie kwalifikacji specjalistów na szczeblu województwa w zakresie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do obszarów objętych priorytetami A-D.
4. Konkursy, olimpiady i inne imprezy upowszechniające wiedzę ekologiczną i przyrodniczą obejmujące znaczącą liczbę uczestników.
5. Seminaria, konferencje, warsztaty, szkolenia i sympozja z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

F. Inne zadania.

1. Wspomaganie realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska.
2. Realizacja przedsięwzięć związanych z zapobieganiem i likwidacją skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii istotnych w skali regionalnej.
3. Ekspertyzy wdrożeniowe oraz wymagane ustawowo plany i programy.
4. Wsparcie systemu kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, w szczególności tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska obowiązanych do ponoszenia opłat.
5. Badanie jakości wody kąpielisk wykonywane w ramach obowiązków nałożonych na organizatorów kąpielisk ustawą Prawo wodne.

WFOŚiGW w Poznaniu, może finansować pozostałe przedsięwzięcia niemieszczące się w Liście przedsięwzięć priorytetowych, a służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikających z zasad zrównoważonego rozwoju.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)

Krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Głównym źródłem finansowania Programu są środki unijne z Funduszu Spójności. Najważniejszymi beneficjentami Programu są podmioty publiczne (w tym JST) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

W ramach Programu realizowanych będzie 10 osi priorytetowych:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
4. Infrastruktura drogowa dla miast
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury i rozwoju zasobów kultury
10. Pomoc techniczna

Zakres finansowania w obszarze energetyki i środowiska przedstawiono poniżej.

I Oś priorytetowa - Zmniejszenie emisyjności gospodarki:

- produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

II Oś priorytetowa - Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania),
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych),
- dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 (WRPO 2014+)

Celem WRPO 2014+ jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.

Poniżej przedstawiono główne osie priorytetowe, w ramach których gmina będzie mogła ubiegać się o środki na realizację działań ujętych w opracowaniu.

OŚ PRIORYTETOWA 4 ŚRODOWISKO

Działanie 4.1.: Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych

Poddziałanie 4.1.1: Ochrona obszarów ze średnim ryzykiem powodziowym

Poddziałanie 4.1.2: Mała retencja

Poddziałanie 4.1.3: Zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami

Poddziałanie 4.1.4: Wsparcie systemów oceny ryzyka wystąpienia powodzi i zarządzania tym ryzykiem, wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń

Poddziałanie 4.1.5: Wsparcie systemu ratownictwa chemiczno – ekologicznego i służb ratowniczych na wypadek wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii.

Poddziałanie 4.1.6: Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 41 300 000,00

Działanie 4.2. Gospodarka odpadami

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kępno na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

Poddziałanie 4.2.1: Tworzenie kompleksowych systemów gospodarki odpadami oraz uzupełnianie istniejących

Poddziałanie 4.2.2: Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 25 200 000,00

Działanie 4.3. Gospodarka wodno – ściekowa

Poddziałanie 4.3.1: Gospodarka wodno – ściekowa

Poddziałanie 4.3.2: Gospodarka wodno – ściekowa w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 76 300 000,00

Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Poddziałanie 4.4.1: Inwestycje w obszarze dziedzictwa kulturowego regionu

Poddziałanie 4.4.2: Wydarzenia kulturalne

Poddziałanie 4.4.3: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 51 000 000,00

Działanie 4.5 Ochrona przyrody

Poddziałanie 4.5.1: Ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody

Poddziałanie 4.5.2: Opracowywanie planów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo

Poddziałanie 4.5.3: Ochrona różnorodności biologicznej

Poddziałanie 4.5.4: Edukacja ekologiczna

Poddziałanie 4.5.5: Ochrona przyrody w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 10 200 000,00

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020)

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
- poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
- poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
- odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,

- wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym,
- zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Pomoc finansowa ze środków Programu będzie skierowana głównie do sektora rolnego. Sektor ten jest szczególnie istotny z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i wymaga znacznego i odpowiednio ukierunkowanego wsparcia. Planowane w Programie instrumenty pomocy finansowej będą miały na celu przede wszystkim rozwój gospodarstw rolnych (modernizacja gospodarstw rolnych, restrukturyzacja małych gospodarstw rolnych, premie dla młodych rolników, płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa rolne).

Program LIFE

Jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.

Program LIFE na lata 2014-2020 podzielono na dwa podprogramy: na rzecz środowiska oraz na rzecz klimatu. Obszary priorytetowe Programu przedstawiają się następująco:

Program na rzecz środowiska:

- ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami,
- przyroda i różnorodność biologiczna,
- zarządzanie i informacja w zakresie środowiska.

Program na rzecz klimatu:

- ograniczenie wpływu człowieka na klimat,
- dostosowanie się do skutków zmian klimatu,
- zarządzanie i informacja w zakresie klimatu.

Wśród pozostałych funduszy i programów, mogących stanowić źródło finansowania w ramach zadań związanych z ochroną środowiska, wymienić można m.in.:

- środki norweskie i EOG – Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy (fundusze norweskie), w ramach których funkcjonują Programy Operacyjne: „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów”, „Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych”, „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.

- Bank Ochrony Środowiska – oferuje kredyty na rzecz inwestycji proekologicznych,
- Bank Gospodarstwa Krajowego – stanowi ważne ogniwo w zakresie finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, w tym rynku oszczędności energii.

10. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Monitoring dostarcza informacji, w oparciu o które ocenić można, czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu, a także jest podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Rozróżniamy dwa rodzaje monitoringu:

- monitoring jakości środowiska,
- monitoring polityki środowiskowej.

Obydwa rodzaje monitoringu są ze sobą ściśle powiązane. Monitoring jakości środowiska jest wykorzystywany w definiowaniu polityki ochrony środowiska. W okresie wdrażania niniejszego programu, monitoring także będzie wykorzystywany dla uaktualnienia polityki ochrony środowiska. Celem monitoringu jest zwiększenie efektywności polityki środowiskowej poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Informacja o stanie środowiska jest niezbędna do ustanawiania priorytetów ochrony środowiska, do monitorowania, egzekwowania i przestrzegania przepisów ochrony środowiska, do integrowania polityki. Powinien służyć zarówno podejmującym decyzje, jak i społeczeństwu, sektorowi prywatnemu, pozarządowym organizacjom ekologicznym i wszystkim zainteresowanym grupom.

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram wdrażania programu ochrony środowiska dla gminy Kępno.

Tabela 23. Harmonogram wdrażania Programu ochrony środowiska dla gminy Kępno.

Monitoring realizacji Programu					
	2017	2018	2019	2020	ltd.
Monitoring stanu środowiska		X		X	X
Monitoring polityki środowiskowej					
Mierniki efektywności Programu		X		X	

Ocena realizacji planu operacyjnego		X		X	
Raporty z realizacji Programu		X		X	
Ocena realizacji celów i kierunków działań				X	
Aktualizacja Programu ochrony środowiska				X	

Źródło: Opracowanie własne.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska winny obejmować:

- określenie stopnia wykonania poszczególnych działań,
- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Listę proponowanych wskaźników monitorowania dla gminy Kępno przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24. Zestawienie wskaźników dla monitorowania osiągniętych celów dla gminy Kępno.

Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
1	Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.
2	Długość zmodernizowanych dróg gminnych/powiatowych	km
Zagrożenia hałasem		
1	Liczba przeprowadzonych kontroli emisji hałasu	szt.
2	Długość zmodernizowanych dróg gminnych/powiatowych	km
Pola elektromagnetyczne		
1	Liczba bazowych stacji telefonii komórkowej na terenie gminy	szt.
Gospodarowanie wodami/gospodarka wodno - ściekowa		
1	Długość sieci kanalizacyjnej	km
2	Długość sieci wodociągowej	km
3	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.
4	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.
5	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.
6	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	liczba osób
7	Liczba mieszkańców korzystająca z kanalizacji sanitarnej	liczba osób

Zasoby geologiczne		
1	Liczba uwzględnionych złóż w dokumentach planistycznych	szt.
Gleby		
1	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych	ha
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
1	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest	Mg
2	Osiągnięty poziom recyklingu	%
3	Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%
Zasoby przyrodnicze		
1	Lesistość gminy	%
2	Liczba form ochrony przyrody	szt.
Zagrożenia poważnymi awariami		
1	Liczba inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem	szt.

Źródło: Opracowanie własne.

10.2. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Program ochrony środowiska dla gminy Kępno zostaje przyjęty do realizacji na podstawie uchwały Rady Miejskiej. Efektywne wdrożenie i zarządzanie niniejszym programem wymaga dużego zaangażowania administracji samorządowej, a także współpracy pomiędzy wszystkimi instytucjami (organizacjami) zaangażowanymi w zagadnienia ochrony środowiska.

Za realizację programu odpowiedzialne są Władze Gminy, które powinny wyznaczyć koordynatora wdrażania programu. Koordynator będzie współpracował ściśle z Radą Miejską, przedstawiając okresowe sprawozdania z realizacji programu.

W latach 2017-2020 koordynator wdrażania Programu co dwa lata oceniał będzie postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych działań, a pod koniec 2020 r. nastąpi ewentualna ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Programie wraz z analizą przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnego Programu, w którym zostaną zdefiniowane cele i zadania.

Program będzie wdrażany przy udziale wielu partnerów, wśród których należy wymienić:

- poszczególne referaty Urzędu Miasta i Gminy Kępno,

- zakłady przemysłowe i podmioty gospodarcze,
- instytucje kontrolujące,
- organizacje pozarządowe,
- rolników,
- nauczycieli,
- mieszkańców
- innych.

Wszystkie jednostki będą musiały ze sobą współpracować poprzez stałą wymianę informacji i wiedzy. Jednocześnie każdy z partnerów powinien być informowany o postępach we wdrażaniu Programu. W celu usprawnienia tych działań zaleca się opracować szczegółowy harmonogram spotkań partnerów uczestniczących we wdrażaniu Programu. Bardzo ważna jest również współpraca z sąsiednimi gminami i miastami, bowiem zagrożenia dla środowiska mają pochodzenie lokalne, ale mogą one oddziaływać także na znacznie większych obszarach. Stąd też wynika potrzeba rozwiązań tych problemów w oparciu o współpracę międzygminną, np. w zakresie gospodarki odpadami. Współpraca taka, oprócz pozytywnych efektów dla środowiska może przynieść także korzyści ekonomiczne.

Aktywność społeczna wspierana jest również poprzez niezależną prasę ekologiczną, różnorodne wydawnictwa, programy telewizyjne, akcje edukacyjne i promocyjne oraz internet. Duże znaczenie dla ekspansji obywatelskiej aktywności ma nowe ustawodawstwo stwarzając powszechny dostęp do informacji o środowisku i procedury udziału społeczeństwa w zarządzaniu środowiskiem (ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
mgr inż. Andrzej Stachowiak

SPIS TABEL

TABELA 1. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE GMINY KĘPNO, STAN NA 2014 R.....	23
TABELA 2. PODMIOTY WG PKD 2007 I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	26
TABELA 3. CHARAKTERYSTYKA SIECI GAZOWEJ NA TERENIE GMINY KĘPNO (STAN NA 31.12.2016 R.).....	29
TABELA 4. WYNIKOWE KLASY DLA STREFY WIELKOPOLSKIEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ, UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2016 R. DOKONANEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW USTANOWIONYCH W CELU OCHRONY ZDROWIA.....	31
TABELA 5. WYNIKOWE KLASY STREFY WIELKOPOLSKIEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ, UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2016 R. DOKONANEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW USTANOWIONYCH W CELU OCHRONY ROŚLIN.....	32
TABELA 6. WYMAGANY EFEKT REDUKCJI W RAMACH REALIZACJI DZIAŁANIA WPZSO DLA GMINY KĘPNO.....	33
TABELA 7. WYMAGANY EFEKT REDUKCJI W RAMACH REALIZACJI DZIAŁANIA WPTMB DLA GMINY KĘPNO.....	34
TABELA 8. ŚREDNI DOBOWY RUCH POJAZDÓW NA TERENIE DRÓG TRANZYTOWYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZEZ TEREN GMINY KĘPNO W ROKU 2015.....	37
TABELA 9. CHARAKTERYSTYKA STACJI BAZOWYCH NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	41
TABELA 10. OCENA JCWP NA TERENIE GMINY KĘPNO W ROKU 2015 R.....	45
TABELA 11. WYZNACZONE CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWP NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	46
TABELA 14. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 81.....	47
TABELA 17. OCENA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	49
TABELA 15. CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY KĘPNO (STAN NA 31.12.2016 R.).....	51
TABELA 16. CHARAKTERYSTYKA SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE GMINY KĘPNO (STAN NA 31.12.2016 R.).....	51
TABELA 17. ZŁOŻA KOPALIN NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	56
TABELA 18. INSTALACJE MBP – MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	63
TABELA 19. REGIONALNE INSTALACJE DO PRZETWARZANIA ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW.....	63
TABELA 20. SKŁADOWISKA RIPOK DO SKŁADOWANIA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE MECHANICZNO- BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	64
TABELA 21. OSIĄGNIĘTE POZIOMY NA TERENIE GMINY KĘPNO W OSTATNICH LATACH.....	66
TABELA 22. ZINWENTARYZOWANE, UNIESZKODLIWIONE I POZOSTAŁE DO UNIESZKODLIWIENIA WYROBY AZBESTOWE NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	67
TABELA 23. STRUKTURA GRUNTÓW LEŚNYCH NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	72
TABELA 24. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KĘPNO.....	99
TABELA 25. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW DLA MONITOROWANIA OSIĄGANIYCH CELÓW DLA GMINY KĘPNO.....	100

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. PODZIAŁ TERYTORIALNY MIASTA I GMINY KĘPNO NA TLE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.....	22
RYSUNEK 2. DROGI TRANZYTOWE PRZEBIEGAJĄCE PRZEZ TEREN GMINY KĘPNO.....	37
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA STACJI BAZOWYCH TELEFONII KOMÓRKOWEJ NA TERENIE GMINY KĘPNO.....	41
RYSUNEK 4. LOKALIZACJA PUNKTÓW POMIAROWYCH W ROKU 2014 NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO.....	42
RYSUNEK 4. LOKALIZACJA JCWPD NR 81.....	48
RYSUNEK 6. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA REGIONY GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.	61
RYSUNEK 7. REGION IX GOSPODAROWANIA ODPADAMI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO.....	62
RYSUNEK 8. LOKALIZACJA POWIERZCHNIOWYCH FORM OCHRONY PRZYRODY NA OBSZARZE GMINY KĘPNO.....	70

SPIS WYRESÓW

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY KĘPNO W LATACH 2010 – 2016.....	24
WYKRES 2. LICZBA LUDNOŚCI W KĘPNO W PODZIALE NA JEDNOSTKI POMOCNICZE - SOŁECTWA I OSIEDLE.....	25
WYKRES 3. LICZBA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE GMINY KĘPNO W LATACH 2010 – 2016.....	25
WYKRES 4. DROGI TRANZYTOWE W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM.....	30
WYKRES 5. UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODEBRANYCH W 2016 ROKU.....	66

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
inż. Andrzej Stachowiak

